

ת"פ 1382/09/13 - מדינת ישראל נגד אביעד אליהו, דקל כהן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 1382-09-13 מדינת ישראל נ' אליהו ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד נעמה ניר

המאשימה

נגד

1. אביעד אליהו
ע"י ב"כ עו"ד ירון גיגי ועו"ד לירון פרבר
2. דקל כהן
ע"י ב"כ עו"ד אלון קריטי ועו"ד טל פלקס

הנאשמים

גזר דין

א. רקע כללי:

(1) כתב האישום ותוצאות הכרעת הדין:

1. שני הנאשמים הורשעו לפניי, לאחר שמיעת ראיות, בביצוע סדרת עבירות של התפרצות למקום מגורים בכוונה לבצע עבירה, לפי הוראות סעיף 406(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין; לשם קיצור תכונה העבירה להלן - עבירת ההתפרצות).

2. נגד הנאשמים הוגש כתב אישום (מתוקן) רחב היקף, שעובדותיו כוללות חלק כללי ו-26 אישומים כלהלן:

(א) עובדות 26 האישומים עניינן ב-26 אירועי התפרצות שונים. בחלק מהאישומים הואשמו הנאשמים גם בעבירות נוספות, הנלוות לעבירת ההתפרצות, וזאת בהתאם לעובדותיו הספציפיות של כל אישום ואישום. על פי עובדות ספציפיות אלה, במרבית האישומים הצטרפה לעבירת ההתפרצות עבירה של גניבה, בדרך כלל של כסף מזומן ותכשיטים, לעיתים בשווי נכבד. יחד עם זאת, בחלק מהאישומים לא נגנב רכוש, ולעיתים אף ההתפרצות המתוכננת עצמה לא יצאה מהכוח אל הפועל.

(ב) בנוסף, הנאשמים הואשמו בכל האישומים גם בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע. זאת, לרקע הטענה בחלק הכללי שלפיה הנאשמים קשרו קשר - בינם לבין עצמם ויחד עם אחרים, שזהותם לא ידועה למאשימה - לבצע את ההתפרצויות תוך פעולה בחבורה ובשיטת ביצוע מתוככמת.

(ג) שיטת הביצוע כללה מספר שלבים, שעל פי עובדות החלק הכללי עיקרם הוא כלהלן: אדם המתחזה לשליח היה מגיע לדירות המתלוננים, בתואנת שווא של משלוח חבילת שי, משוחח עם המתלוננים ומוצא הזדמנות להעתיק את מפתח דלת הדירה. לאחר מכן ועובר להתפרצות עצמה בוצעה שיחה טלפונית, שמהותה היא "שיחת ריקון". בשיחה זו הודע למתלוננים כי עליהם לצאת בדחיפות לסניף הדואר הקרוב, על מנת לקבל שיק עם החזר כספי. לאחר יציאת המתלוננים מהדירות, בעקבות שיחות הריקון, היו הנאשמים מתפרצים לדירות באמצעות מפתחות מותאמים, גונבים רכוש ומסתלקים מהמקום.

(ד) להשלמת התמונה יצוין עוד - כעולה מכתב האישום - כי שני הנאשמים הם תושבי העיר ראשון-לציון, בשנות העשרים לחייהם (ילידי שנת 1990 ושנת 1987, בהתאמה). ההתפרצויות בוצעו, רובן ככולן, בערים תל-אביב, רמת-גן, ראשון-לציון ורחובות.

3. שני הנאשמים כפרו במרבית עובדות כתב האישום. הם הודו, באישום 1 ובאישום 4, בעובדות המגבשות עבירות של התפרצות וגניבה (בלבד), ונאשם 2 גם באישום 26. יחד עם זאת, הנאשמים כפרו מכל וכל כי קשרו קשר עם אחרים לצורך ביצוע התפרצויות, או כי הסתייעו באחרים לצורך כך, או כי פעלו בהתאם ל"שיטת ביצוע" כלשהי.

4. נוכח היקפו הנרחב של כתב האישום, מחד גיסא, וכפירת הנאשמים כמעט בכל עובדותיו, מאידך גיסא, התנהל לפניי הליך שמיעת ראיות מורכב וממושך. במהלכו של הליך זה העידו לפניי עשרות עדים, שחקירותיהם משתרעות על פני מאות עמודי פרוטוקול (מוקלדים). בנוסף, הוגשו לפניי מוצגים רבים מאוד, על ידי כל הצדדים. לאחר תום שמיעת הראיות ושמיעת הסיכומים - סיכומים בעל-פה (מטעם כל הצדדים) וסיכומים בכתב (מטעם המאשימה ונאשם 2) - הורשעו שני הנאשמים, במסגרת הכרעת הדין, ברוב רובם של האישומים, דהיינו: הנאשמים הורשעו בכל העבירות שבהן הם הוואשמו בעשרים ואחד מהאישומים (אישומים 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 24, 25 ו-26). הנאשמים זוכו מחמשת האישומים הנותרים (אישומים 2, 20, 21, 22, ו-23).

(2) עיקר קביעות הכרעת הדין הרלוואנטיות לגזר הדין:

5. מדובר בפרשה יוצאת דופן בהיקפה ועל כן נדרש בית המשפט, במסגרת הכרעת הדין, להרחבת היריעה ולדין בסוגיות עובדתיות ומשפטיות שונות. פרטי העובדות והאירועים הרלוואנטיים נקבעו בהרחבה בהכרעת הדין, והמעין יעין שם. יצינו כאן, בקצירת האומר ובתמצית שבתמצית בלבד, עיקרי קביעות הכרעת הדין הרלוואנטיות לגזר הדין, כלהלן:

(א) הנאשמים ביצעו את ההתפרצויות באופן מתוכנן, במסגרת "דפוס פעולה" ידוע מראש, אשר נועד לאפשר ביצוע מהיר וללא תקלות של ההתפרצויות תוך שימוש במפתחות מותאמים והוצאת המתלוננים מדירותיהם באמצעות "שיחות ריקון". מדובר בדפוס פעולה מתוכנן, שנועד למנוע את הצורך בפריצה כוחנית של הדירות ואת האפשרות להיתקלות עם המתלוננים; אירועים שמטבע הדברים היו עשויים להביא לכישלון ביצוע ההתפרצויות או אף לתפיסתם של הנאשמים.

(ב) הנאשמים פעלו במסגרת "דפוס הפעולה" הנ"ל יחד עם אחרים, אשר סייעו בידם הן בהשגת המפתחות המותאמים לדירות המתלוננים והן בעריכת שיחות הריקון שבאמצעותן הוצאו

המתלוננים מדירותיהם.

(ג) הנאשמים - בניגוד גמור לגרסאות שמסרו בבית המשפט אודות ביצוע שתי התפרצויות אקראיות (יחדיו) - פעלו בשטח באופן מחושב ומתוכנן. הם הגיעו לזירות העבירות על קטנוע של נאשם 1, כשהם מצוידים היטב בכל הדרוש להם לביצוע ההתפרצויות, הן מבחינת המידע והן מבחינת הציוד. באשר לציוד, בנוסף למפתחות מותאמים הוא כלל גם גרביים, על מנת להימנע מלהשאיר טביעות אצבע בדירות. מתוך הראיות שהובאו בעניין אישום 1 הוכח שהנאשמים פעלו במהירות רבה. הם נעו במהירות על הקטנוע, בשטח עירוני נרחב, והשלימו את ביצוע ההתפרצות לדירה מושא אותו אישום, לרבות גניבת הרכוש ממנה, בתוך זמן קצר.

(ד) המתלוננים הינם כולם אנשים מן היישוב, אשר העידו בבית המשפט לפי תומם. לפיכך יש לקבל את עדויותיהם הן באשר לתיאור האירועים העובדתיים שאפפו את ביצוע ההתפרצויות לדירותיהם והן באשר לרכוש שנגנב מבתיים, לרבות בכל הקשור לשווי.

(ה) להבדיל, גרסאות הנאשמים בבית המשפט היו גרסאות כבושות ומתפתלות, שהמרחק בין לבין האמת הצרופה רב עד מאוד. גרסאות הנאשמים התאפיינו, יותר מכל, במאמץ להתאימן לראיות התביעה, והכל מתוך מטרה ברורה לחמוק מאחריות. הנאשמים הודו בבית המשפט רק, ואך ורק, באותן עובדות מפלילות שהמאשימה הביאה לגביהן ראיות חד משמעיות וחזקות. באשר לכל יתר עובדות הפרשה "התאימו" הנאשמים את גרסאותיהם לראיות אותן הציגה המאשימה באופן נמרץ, עד כדי מתן גרסה חסרת כל היגיון פנימי.

התנהלות זו של הנאשמים באה לידי ביטוי במספר הקשרים, והכל כמפורט בהרחבה בהכרעת הדין. כדוגמה יצוין כאן "סיפור הפיתוי הנטען" - שנאשם 1 העלה במהלך המשפט מתוך ניסיון להביא לפסילת התוודותו בפני המדובב (בה הפליל נאשם 1 הן את עצמו והן את שותפו, נאשם 2) - סיפור שהינו כשלעצמו גרסה כבושה שאין לקבלה. כאמור בהכרעת הדין, מדובר בהתוודות שהוקלטה ולפיכך, נוכח העובדה שנאשם 1 העיד במשפט, הדברים האמורים בה משמשים כראיה לא רק נגד נאשם 1 אלא גם נגד נאשם 2, מכוח הוראות סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971.

(ו) תוכן שיחותיו של נאשם 1 עם המדובב סותר את טענתו כי הוא אדם צעיר, חלש וחסר ניסיון, שנקלע באקראי לביצוען של שתי התפרצויות. נאשם 1 מגלה בשיחותיו עם המדובב ידע והבנה הן בדרכי הפשע והן בדרכי החקירה של המשטרה ומנסה, בקור רוח, לנווט את דרכו מול חוקריו תוך חישוב משקלן של הראיות הקיימות נגדו. זאת ועוד, נאשם 1 אף הפגין בדבריו למדובב קשיחות עבריינית בוטה. לא זו בלבד שנאשם 1 התעלם כליל מסבלם של קורבנותיו אלא שהוא אף לעג להם והתגאה בהשלטת "טרור" במקומות שבהם בוצעו ההתפרצויות.

6. הנאשמים עמדו על העדתם של חלק ניכר מהמתלוננים והמתלוננות. בנסיבות אלה נפרשה בפני בית המשפט יריעה רחבה בכל הקשור למתלוננים ולגרסאותיהם, כך שבאופן חריג לתיקים מסוג זה יכול היה בית המשפט להתרשם ישירות מאירועי ההתפרצויות כפי שהן נחו על ידי נפגעי העבירות. מתלון אחר מתלון העידו בבית המשפט, וממכלול עדויות המתלוננים ניתן היה לעמוד על מאפייניהם - במרבית המקרים אנשים מבוגרים, לעיתים קשישים ידועי חולי עד כדי נכות - וגם ללמוד על הסבל הרב שנגרם למתלוננים עקב מעשי הנאשמים: בהפסד הכספי, בעוגמת הנפש ואף בפגיעה רגשית עד כדי שברון-לב.

7. להלן מספר דוגמאות. המתלונן באישום 1 הופיע בבית המשפט למתן עדות כשהוא כולו רועד, בעטייה של מחלת פרקינסון ממנה הוא סובל, כפי שהוא הסביר במהלך עדותו בבית המשפט. המתלוננת באישום 18 הינה, כפי שסיפרה בבית המשפט, בת לניצולת שואה מהונגריה, אשר קיבלה כספי פיצויים. את הכספים - בסך 16,500 יורו - הוציאה המתלוננת מהבנק, על מנת לנסוע לחופשה בחו"ל, יחד עם בעלה החולה. ואולם, כספים אלה, יחד עם תכשיטים נוספים, נגנבו על ידי הנאשמים במהלך ההתפרצות לדירתה (ר' בהודעת המתלוננת ת/108 וכן בעדותה בפרוטוקול, בעיקר בעמ' 253-254).

8. המתלוננת באישום 25 תיארה בבית המשפט את תחושותיה הקשות כאשר חזרה לדירתה, לאחר שבוצעה ההתפרצות. מתלוננת זו תיארה כיצד, כשנכנסה לחדר השינה, חשכו עיניה למראה המהפכה הנוראה שהותירו הנאשמים אחריהם; ובמקום אחר הוסיפה:

...היום אני כבר מדברת בניחותא, אתם לא יכולים לתאר מה עברתי באותה תקופה. כמה לילות לא ישנתי בבית. העוול הרגשי והנפשי שנגרם לי (לציטוט הדברים המלא ר' בפסקה 227 להכרעת הדין).

9. המתלוננת הקשישה באישום 10 (ילידת 1933) אף הותקפה על ידי הנאשמים. באותו המקרה הקדימו המתלוננים לשוב לדירתם, בטרם הספיקו הנאשמים לצאת מהדירה. המתלוננת ניסתה לפתוח את דלת הכניסה, אך נתקלה בקושי בסיבוב המפתח. או אז:

...פתאום יצאו שניים כמו סילון ודחפו אותי. אני נפלתי אחורה והתגלגלתי במדרגות. הם קפצו מעליי וירדו במדרגות וברחו. אני צעקתי... בזמן שהם דחפו אותי בעלי היה לידי בחדר המדרגות ליד המעלית על הקלנועית שלו (ר' בפסקה 196 להכרעת הדין. המתלוננת נחבלה כתוצאה מן הנפילה ונגרמו לה המטומות, ר' התעודה הרפואית ת/133. באירוע נגנבו מהדירה כסף מזומן ותכשיטים יקרי ערך).

10. המתלוננים באישום 26 סיפרו על סכום כסף נכבד בסך של כששים אלף ₪ במזומן, אותו הם החזיקו בחדר השינה שבדירתם, אשר נגנב במהלך ההתפרצות. כפי שהעידו המתלוננים, דובר בסכום כסף אותו הם חסכו על מנת לסיים את המשכנתא או כדי לעזור לבנותיהם (ר' בפרוטוקול, עמ' 313 שורה 21, עמ' 316 שורה 4 ואילך. ר' גם בטופס התלונה שהגיש המתלונן, ת/115).

11. לא זו אף זו. בחלק מהאישומים התכשיטים שנגנבו היו תכשיטים של קרובי משפחה שנפטרו ועל כן ערכם למתלוננים לא היה רק כספי אלא גם רגשי-סנטימנטלי. כך, למשל, המתלוננת באישום 16 העידה כי בהתפרצות נגנבו כל התכשיטים שנותרו לה מאימה, לרבות טבעת שהאם קיבלה מהסבתא, אשר היתה יקרה מאוד למתלוננת מבחינה רגשית (ר' בפרוטוקול, עמ' 290 שורה 12 ואילך). המתלוננת באישום 25 סיפרה על צמיד זהב שנגנב, אותו קיבלה מאימה המנוחה, וכן על אוסף שטרות ישנים של ארץ ישראל שנגנב, בעל ערך נפשי בעבורה (ר' שם, עמ' 327 שורה 29 ואילך).

ב. תסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2:

12. לאחר מתן הכרעת הדין ביקש ב"כ נאשם 2 להפנות את מרשו לקבלת תסקיר, על רקע ההליך הטיפולי בו השתתף נאשם 2 הן במסגרת מעצרו והן לאחר שחרורו הימנו. בית המשפט נעתר לבקשה, הגם שבעניינו של נאשם 2 אין חובת תסקיר.

עמוד 4

13. התסקיר שהוגש (מיום 7.6.15) סוקר בהרחבה את נסיבות חייו ומשפחתו של נאשם 2. נאשם 2 תיאר בפני שירות המבחן את משפחתו הקרובה כמשפחה נורמטיבית, עם שלושה אחים ואחיות מתפקדים, ללא עבר פלילי. לדבריו, הוא השלים 10 שנות לימוד, אך לא גויס לצה"ל בשל הסתבכות עם החוק. בתסקיר כלולה התייחסות נרחבת להליך הטיפול אותו עבר נאשם 2, על רקע טענתו להתמכרות לשימוש בסמים מסוכנים. על פי האמור בתסקיר, נאשם 2 מקשר את הסתבכותו עם החוק לשימוש בסמים מסוכנים, תוך תיאור שימוש מאסיבי בסמים מסוכנים שונים, לרבות סמים קשים, ברקע להתנהגותו עוברת החוק.

14. שירות המבחן ציין כי במפגש שנערך עם נאשם 2 בחודש ספטמבר 2013, במסגרת הפנייתו בהליך המעצר, ההתרשמות מנאשם 2 היתה כי בולטים אצלו אלמנטים של יכולת תכנון, שליטה ותחכום, שאינם בהכרח מאפיינים אנשים הסובלים מבעיית התמכרות (ר' בעמ' 2 לתסקיר). ואולם, התסקיר גם המשיך ופירט את התפתחות הדברים מאז. כאמור, הגם שהמלצת שירות המבחן בתחילת הדרך היתה שלילית, במהלך מעצרו השתלב נאשם 2 בפרויקט "ראשית" בבית המעצר, ותיאר את הטיפול כמסייע ותורם. שירות המבחן המליץ על כן, בהמשך הדרך, על שחרור נאשם 2 לטיפול בקהילה טיפולית סגורה. בית המשפט קיבל את ההמלצה ושחרר את נאשם 2 - תחילה לטיפול סגור בקהילה הטיפולית "רטורנו" (להלן - הקהילה הטיפולית או הקהילה) ולאחר מכן להוסטל המסונף לקהילה.

15. שירות המבחן התרשם, משיחה שערך עם נאשם 2 לאחרונה, כי ההליך הטיפולי האינטנסיבי שעבר נאשם 2 בקהילה הטיפולית ובהוסטל סייע לו "לבחון באופן מעמיק ואחראי התנהגותו הבעייתית בתחום הסמים, כמו גם בחירותיו, קשיו, קשריו השוליים ואחריותו לבעייתיות במצבו" (ר' בעמ' 3 לתסקיר). נאשם 2 תיאר בפני שירות המבחן תחושת סיפוק עקב ההליך הטיפולי, והתרשמות שירות המבחן היא - כמו גם גורמי הטיפול בקהילה ובהוסטל - ששילובו של נאשם 2 בטיפול ארוך-טווח תרם להפחתה משמעותית ברמת הסיכון במצבו. על רקע זה המליץ התסקיר שלא למצות את הדין עם נאשם 2 ושלבמסגרת שיקולי קביעת משך המאסר שיושת עליו יילקחו בחשבון המאמצים אותם הוא השקיע לקידום מצבו. עוד המליץ התסקיר להפנות את תשומת לב שלטונות שירות בתי הסוהר לחשיבות המשך ההליך הטיפולי בנאשם 2 במסגרת המאסר.

ג. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני הצדדים:

(1) ראיות המאשימה לעונש ועיקר טיעוני באת-כוחה:

16. כראיות לקביעת העונש הגישה ב"כ המאשימה את גיליון הרשעותיו הקודמות של נאשם 2 (ר' ע/1). כעולה מגיליון זה, לנאשם 2 הרשעה קודמת אחת, משנת 2008, בגין התפרצות לבנין שאינו דירה וניסיון גניבה. בגין הרשעה זו נגזר על נאשם 2, בין השאר, עונש של מאסר בפועל לשישה חודשים, לריצוי בדרך של עבודות שירות.

17. ב"כ המאשימה החלה את טיעוניה לעונש בסקירה מקיפה של הפרשה דנא, על ממדי החומרה המצטברים שבה מבחינת הפגיעות בערכים חברתיים מוגנים. לשיטתה, הראיות שהביאה המאשימה לעניין האשמה הן גם הראיות לעונש, שכן במהלך שמיעת הראיות נחשפה הפגיעה החמורה והרבה שפגעו הנאשמים בערכים החברתיים המוגנים, אשר בית המשפט מופקד על שמירתם. לא מדובר בתיק רכוש גרידא, אלא בפרשה בה נפגעו שוב ושוב בתייהם-מבצרם של המתלוננים. במקרה אחד (באישום 10) אף הותקפה מתלוננת קשישה, וזאת לעיני בעלה הקשיש שלא יכול היה לעשות דבר. המתלוננת

התגלגלה במדרגות ונחבלה. נוכח גילה המתקדם של המתלוננת תוצאות האירוע אף היו יכולות להיות חמורות בהרבה מאלה שנגרמו בפועל.

18. ב"כ המאשימה סקרה את הפגיעות השונות, שנפגעו מתלוננים אינדיבידואליים שונים, תוך הדגשת הפגיעות הרכושיות והרגשיות החמורות שנגרמו להם. בהקשר זה הדגישה ב"כ המאשימה את דרך פעולתם של הנאשמים בביצוע העבירות: מהירה ומיומנת מחד גיסא, אך זורעת הרס ואי סדר נורא אחריה מאידך גיסא. מדובר לשיטתה בפגיעה כפולה ומכופלת בפרטיות, שהתבטאה לא רק בהתפרצות עצמה אלא גם בהעתקת המפתחות לדירות, שניתן לראותה כגניבת מעין כרטיס כניסה לדירות.

19. עוד תיארה ב"כ המאשימה את מאפייניהם של המתלוננים, אנשים מבוגרים, בחלקם קשישים ואף חולים. כך, לדוגמא, המתלונן באישום 1, בן 71, חולה פרקינסון. המתלוננת באישום 4, בת 81 שבעלה חולה אלצהיימר. מהצטברות מקרים כאלה עולה, כי לא מדובר במקרים אלא שהנאשמים "בחרו בפינצטה את הקורבנות האלה" (ר' בפרוטוקול, עמ' 577 שורה 3). הנאשמים חיפשו אפוא "טרף קל": קשישים שצברו כסף ותכשיטים במהלך חייהם, ושניסיון מלמד כי הם לא תמיד סומכים על בנקים ועל כן מחזיקים את כספם בביתיהם. בחירה זו אף "השתלמה" לנאשמים, שכן במסגרת הפרשה דנא הם הצליחו לגנוב כסף מזומן ותכשיטים בשווי מצטבר של מאות אלפי ₪, שלא הושבו.

20. ב"כ המאשימה הוסיפה והדגישה את תכנון העבירות. כעולה מהקביעות בהכרעת הדין, לא מדובר בהתפרצויות ל"פרצה הקוראת לגנב" אלא בהתפרצויות שתוכננו היטב מראש הן בהיבטי המידע והן בהיבטי הציוד. בנוסף, חלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירות היה משמעותי, שכן הם היו ה"זרוע המבצעת" בהוצאת התוכנית העבריינית מן הכוח אל הפועל. לבסוף, מדובר בהצטברות של עבירות רבות, לאורך חודשים ארוכים, שיש ליתן לה משקל רב לחומרה. בכל רגע נתון יכלו הנאשמים להפסיק את פעילותם העבריינית, לומר די, גנבנו מספיק. אך דבר זה לא קרה והנאשמים חזרו שוב ושוב על מעשי העבירה עד שנתפסו בכף (באישום 1).

21. על רקע כל אלה עתרה ב"כ המאשימה לקביעת מתחמי עונש הולמים מחמירים, באישומים בהם הורשעו הנאשמים, כלהלן:

אישום 1 (שבו גם נעברה עבירה נגד שוטרים) - בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 32 חודשי מאסר בפועל.

אישום 10 (שבו גם הותקפה המתלוננת) - בין 20 חודשי מאסר בפועל לבין 38 חודשי מאסר בפועל.

יתר האישומים - בין 15 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

22. באשר לגזירת דינם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים טענה ב"כ המאשימה כי למעט העדר עבר פלילי לא מתקיימות בנאשמים נסיבות כלשהן העשויות להצדיק את קביעת העונש בתוך המתחמים באופן מקל או בקרבת רף הענישה התחתון.

23. ב"כ המאשימה הדגישה במיוחד את אופן ניהול המשפט על ידי הנאשמים, תוך מתיחת ביקורת חריפה על התנהלותם. לגישת ב"כ המאשימה, הגם שזוהי זכותם של נאשמים לנהל משפט, ניהול המשפט על ידי הנאשמים דנא היה טקטי גרידא, תוך נקיטת סחבת ובזבוז זמן, בכוונת מכוון, על מנת להגיע לשחרור מן המעצר. הנאשמים הגישו, שוב ושוב, בקשות דחייה חוזרות ונשנות, בנימוקים שונים ומשונים. בנוסף, הנאשמים עמדו על העדתם של מתלוננים קשישים וחולים, שכלל לא ראו אותם. כך,

למשל, עמדו הנאשמים על העדת המתלונן באישום 1, הגם שדובר באישום בו הם הודו בעיקר העובדות ועל אף שדובר במתלונן חולה פרקינסון. לשיטתה, הנאשמים לא חסו על המתלוננים, שנאלצו להגיע לבית המשפט ולחוות מחדש את החוויות הקשות, כקורבנות עבירה.

24. עוד טענה ב"כ המאשימה, בהקשר זה, כי לא ניתן לראות בהודאת הנאשמים בחלק מעובדות אישומים 1, 4 ו-26 (בו הודה נאשם 2 בלבד) משום נסיבה מקלה. הנאשמים הודו אך ורק באותן עובדות שלא יכלו להכחישן. בנוסף, גם באותם אישומים בהם הודו הנאשמים הם עמדו על הבאת ראיות, כך שלא ניתן לדבר על הודאה ונטילת אחריות.

25. באשר לתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 2 טענה ב"כ המאשימה כי אין באמור בו - בכל הקשור להליך הטיפול בו השתתף נאשם 2 - כדי להצדיק חריגה לכך קולה ממתחמי העונש ההולמים. ב"כ המאשימה הפנתה לחלקים בתסקיר המפרטים את התרשמות שירות המבחן מנאשם 2 בסמוך לאחר הגשת כתב האישום בחודש ספטמבר 2013, שלפיה בצד שימוש בסמים התאפיין נאשם 2 בחיפוש אחר ריגושים עברייניים וכן בתכנון, חשיבה ותחכום שאינם מאפיינים בהכרח מכורים לסמים. לגישת ב"כ המאשימה, הליך הגמילה המוצלח כל כך שעבר נאשם 2 אינו מפתיע כלל ועיקר, שכן נראה כי נאשם 2 מעולם לא היה מכור לשימוש בסמים מסוכנים. מעשיו של נאשם 2 בפרשה דנא אינם מעשים של נרקומן אלא של אדם הנמצא במלוא חושיו ופועל באופן מתוכנן ומחושב. לפיכך אין לשיטתה מקום להקל עם נאשם 2 ביחס לנאשם 1.

26. בהתחשב בכל השיקולים הנ"ל עתרה ב"כ המאשימה לגזירת דינם של שני הנאשמים במחצית מתחם העונש ההולם, בכל אישום ואישום. יחד עם זאת, ב"כ המאשימה ציינה שהתביעה אינה מבקשת לגזור על הנאשמים עונש שהוא צירוף אריתמטי של העונשים בגין כל אישום, אלא עונש שהינו הולם בהתחשב במכלול נסיבות העניין. ב"כ המאשימה הפנתה בהקשר זה לכמה וכמה אסמכתאות, שמתוכן ראוי לציין את שתי אלה:

רע"פ 398/14 **ערג' נ' מדינת ישראל** (2014) - נאשם (המבקש דשם) אשר הורשע בשבע התפרצויות, ובעבירות נוספות. בית משפט השלום ברחובות גזר על הנאשם חמש שנות מאסר בפועל, הגם ששירות המבחן ציין כי ברקע העבירות עומדת התמכרות לסמים מסוכנים ועל אף שהנאשם השתתף בהליך טיפולי. לנאשם אמנם היה עבר פלילי מכביד, אך מאידך הוא הודה בעובדות כתבי האישום והורשע על פי הודאתו. ערכאות הערעור לא קיבלו את השגותיו על חומרת העונש.

ת.פ. (שלום י-ם) 50728-04-13 **מדינת ישראל נ' אבו דיאב** (2014) - נאשם שהורשע על פי הודאתו במספר תיקים, אותם צירף, בעבירות רכוש שונות, לרבות התפרצויות למקומות מגורים. דובר בו ב-24 אירועים, הגם שחלקם אינם התפרצויות למקומות מגורים אלא עבירות קלות יותר של הסגת גבול ועבירות אחרות. על הנאשם נגזרו עשר שנות מאסר בפועל. גם כאן היה לנאשם עבר פלילי מכביד, אך גם הוא הודה במיוחס לו ונטל אחריות על מעשיו. יוטעם עם זאת, כי בעפ"ג (מחוזי י-ם) 4223-09-14 **אבו דיאב (עציר) נ' מדינת ישראל** (2014) הופחת עונשו של נאשם זה לשש שנות מאסר.

27. ב"כ המאשימה הדגישה את ההבדלים לחומרה, הקיימים לשיטתה בין שני המקרים הנ"ל לבין עניינו, ובמיוחד את העובדה שדובר בהם בנאשמים שהודו, על כל ההשלכות המהותיות הנגזרות מכך לעניין העונש על פי הפסיקה. לבסוף, ולרקע כל טיעוניה, עתרה ב"כ המאשימה להשתתף עונש של מאסר בפועל לתקופה ממושכת, של לפחות 12 שנות מאסר, על כל אחד מהנאשמים. עוד עתרה ב"כ

המאשימה להשתתף עונשי מאסר מותנים, קנסות משמעותיים ופיצויים למתלוננים.

(2) ראיות נאשם 1 לעונש ועיקר טיעוני בא-כוחו:

(א) ראיות נאשם 1 לעונש:

28. מטעם נאשם 1 העידו מספר עדי אופי, שכולם מכירים את נאשם 1 ואת משפחתו מזה תקופה ממושכת, כלהלן:

מר אלעזר עמר - עורך דין במקצועו, העיד כי הוא מכיר את המשפחה מזה כעשרים שנה. לדבריו, מדובר במשפחה נורמטיבית, כאשר האב והאם עוסקים בהתנדבות ובעזרה לנזקקים. העד סיפר כי הידיעה אודות הסתבכותו של נאשם 1 גרמה לו להלם, שכן מהיכרותו הממושכת עם נאשם 1 לא מדובר בהתנהגות המשקפת את אורחות חייו (ר' בפרוטוקול, עמ' 589).

מר דוד שמעון - חבר משפחה, העיד כי הוא מכיר את נאשם 1 מקטנותו. לדבריו, בתקופה האחרונה, בה שהה נאשם 1 ב"מעצר בית", הוא נפגש עמו מדי יום לצורך לימוד גמרא. מר שמעון טען, כי חש שבתקופה זו חל שינוי בתפיסת העולם של נאשם 1. לגישתו, נאשם 1 מעד מעידה חד פעמית בגלל סביבה או חברה, אך ליבו הוא טוב, כפי שהוריו הם טובים. עוד הוסיף מר שמעון וטען, כי הוא סבור שאם יינתן לנאשם 1 סיכוי, הוא מאמין שנאשם 1 יעלה על דרך המלך (ר' בפרוטוקול, עמ' 590).

גב' פאני דנינו - שכנה של המשפחה מזה 22 שנים, העידה אודות משפחתו הטובה של נאשם 1, שהוריו הם לדבריה אנשי חסד ונתינה. גב' דנינו מכירה את נאשם 1, מאז שהיה בגיל 10 שנים, וזאת לדבריה כאדם של חסד, נתינה ונטילת אחריות. אף גב' דנינו, כמו מר שמעון, סבורה כי מדובר במעידה חד פעמית של נאשם 1, ועל כן ביקשה שבית המשפט ייתן לנאשם 1 הזדמנות לחזור לחברה הרגילה (ר' בפרוטוקול, עמ' 590).

מר צור יוסף - חבר מילדות של נאשם 1, העיד ותיאר את נאשם 1 כאדם של חסד, העוזר לנזקקים. מר יוסף ציין כי נאשם 1 גדל בשכונה בעייתית, בה להווי מסביב יש השפעה. לסברתו, הפרשה דנא מייצגת מעידה חד פעמית, שאינה מאפיינת את נאשם 1. יתר על כן, בזמן האחרון למד נאשם 1 להתעלם מהשפעות שליליות ולהתרכז בכישורונותיו הברוכים, הכוללים שירה ונגינה, והוא ראוי למתן הזדמנות שנייה (ר' בפרוטוקול, עמ' 591).

מר מנשה אליהו - אביו של נאשם 1, העיד וסיפר על קשיי המשפחה עקב התאונה הטרגית שאירעה לאחרונה, בה נהרג סבו של נאשם 1 ונפגעה גם סבתו, וביקש להקל עם נאשם 1 (ר' בפרוטוקול, עמ' 591). יש להעיר כי מר אליהו כבר העיד לפניו במסגרת פרשת ההגנה, ובעדותו סיפר בין היתר על המשפחה ועל נאשם 1. על פי עדותו זו, לאחר שפרש מר אליהו לגמלאות מעבודה עם המשטרה, הוא חזר בתשובה, ויחד עמו כל משפחתו, כך שמדובר במשפחה של בעלי תשובה. לדבריו, נאשם 1 למד בילדותו בחינוך תורני ובישיבות, עד שהחליט לעזוב דרך זו והתחיל לעבוד בעבודות כפיים (ר' בפרוטוקול, עמ' 442 שורה 16 ואילך). בחקירתו הנגדית טען מר אליהו כי לא ידע דבר אודות מעורבותו הפלילית של נאשם 1 בביצוע ההתפרצויות, והוסיף וטען כי הוא ואשתו לא הבחינו בסימן כלשהו לכך (ר' שם, עמ' 446 שורה 17 ואילך).

מר יהושע לוי - רב הישיבה בה למד נאשם 1 מאז שהיה בגיל 14. הרב העיד וסיפר כי בתחילת הדרך

נתקל בנער עם בעיה של קבלת מרות. ואולם, בשנים שלאחר מכן נאשם 1 ממש פרח. כעבור זמן מה עזב נאשם 1 את הישיבה ועבר לישיבה גבוהה, שבה כפי שהבין הרב נתקל נאשם 1 בקשיים (ר' בפרוטוקול, עמ' 594).

29. ב"כ נאשם 1 ביקש גם להגיש חוות דעת, דו"ח פסיכו-סוציאלי שערכה על פי הזמנתו גב' גילי תמיר, עובדת סוציאלית. חוות הדעת לא הוכנה במועד וממילא לא הועברה לב"כ המאשימה, בניגוד למקובל ולנדרש. למרות זאת, בנסיבות העניין אפשר בית המשפט את הגשתה (ר' ההחלטה בעמ' 592 לפרוטוקול. חוות הדעת סומנה ס/2).

30. חוות הדעת ס/2 מתארת בהרחבה את תולדות חייו של נאשם 1. לפי האמור בה, נאשם 1 גדל במסגרת משפחתית חמה ומלוכדת, שתמכה בו מקטנותו. לנאשם שתי אחיות: אחות גדולה, העובדת כמורה, ואחות צעירה, תלמידת סמינר לבנות. אביו של נאשם 1 תיאר את נאשם 1 כילד בעל כישרונות שמעל הממוצע וציין כי ילדותו היתה טובה. נאשם 1 למד במסגרות חינוך חרדיות: בית ספר יסודי חרדי, ישיבה קטנה ואחר כך ישיבה גדולה. בגיל 18 "חזר בשאלה" והתחבר לחברה שולית של צעירים שעזבו את החברה החרדית והתקשו למצוא מסגרת נורמטיבית חלופית. נאשם 1 ניסה את כוחו בעבודות מזדמנות, אך לא רכש מקצוע. הוא לא התייצב לגיוס, נעצר, נשפט למאסר על עריקות ולאחר מכן נפלט מהצבא עקב אי התאמה.

31. נאשם 1 הכיר חברה, שהיתה לזוגתו במשך כשלוש שנים. לאחר שנפרדו השניים חווה נאשם 2 דיכאון. הוא צבר חובות רבים עימם לא ידע כיצד להתמודד וחפץ כסף קל. בפרשה דנא נעצר נאשם 1 (לאחר שנתפס בכף באישום 1), והוא תיאר בפני גב' תמיר את מעצרו כנקודת מפנה ושינוי בחייו. גב' תמיר מצטטת, בהקשר זה, מתוך תסקירי המעצר, ומציינת כי בשיחה עימה תיאר נאשם 1 את הקשר הטוב שנוצר בינו לבין קצינת המבחן ואת חוויית הטיפול הקבוצתי.

32. לדברי גב' תמיר, נאשם 1 תיאר בפניה כיצד בתחילה הוא היה עסוק בתלונותיו על קשייו-הוא "עד שהחל לעסוק בקורבנות העבירה, בחוויית הטראומה שלהם בעקבות מעשיו, והביע אמפתיה כלפיהם וחרטה על מעשיו" (ר' ס/2, עמ' 4). בהמשך הדברים ציינה גב' תמיר כי "אביעד הסתובב עם דמויות עברייניות ומספר שניסה בכל כוחו למצוא שייכות. מספר שניסה להחזיר את חובותיו באמצעות ביצוע התפרצויות. הוא הביע חרטה כנה במספר הזדמנויות והסביר לי כי מחפש דרך לתקן את מעשיו ולכפר עליהם. אביעד מכיר בפגיעה שחוו האנשים אליהם פרץ..." (שם, עמ' 6). על רקע כל אלה המליצה גב' תמיר להימנע מלהטיל על נאשם 1 עונשים וחלף זאת לשלבו במסגרת הוסטל שיקומי-פנימייתי לצעירים עוברי חוק, אשר מאפשרת להם שיקום תעסוקתי וטיפול וחרטה לאפיק חיים נורמטיבי.

(ב) עיקר טיעוני ב"כ נאשם 1 לעונש:

33. ב"כ נאשם 1 התחיל את טיעוניו לעונש בהכרה בחומרת המעשים בהם הורשע נאשם 1, אם כי ביקש ליתן להם את המסגרת והקונטקסט הראוי לשיטתו. הגם שב"כ נאשם 1 ער לקושי המובנה בטיעוני ההגנה לעונש בעניינו של מי שהורשע בביצוע סדרתי של עבירות כלפי קורבנות קשישים ברובם, הוא עתר לרחמי בית המשפט וביקש כי גזירת הדין תיעשה לא מנקודת מוצא של גמול אלא של חסד, באופן שיאפשר לשני הנאשמים, ובפרט למרשו, להשתקם ולשוב לחברה הנורמטיבית. בהקשר זה הפנה ב"כ נאשם 1 לעדויות עדי האופי, אשר התייצבו בבית המשפט, המלמדות על המשפחה הנורמטיבית בה

גדל נאשם 1; עובדה המשתקפת גם בהיעדר עבר פלילי לנאשם 1.

34. ב"כ נאשם 1 הדגיש כי נאשם 1 חווה קשיים עקב היפלטותו מהחברה החרדית, שבמסגרתה גדל, קשיים שבעטיים התחבר לחברה שולית. לכך הוסיפה הסתבכותו בחובות, ועל כן ניתן לראות בביצוע העבירות התנהגות סוטה של צעיר בן 23 (בעת המעשים), שהסתנוור אולי מעולם הפשע וחשב להרוויח כסף קל. הגם שאין בכך משום צידוק כלשהו למעשים, יש בכך כדי להאירם באור אחר. יתר על כן, על אף שאין לקבל כפשוטם את דברי עדי האופי אודות "מעידה חד פעמית", נוכח ריבוי המעשים ומשך תקופת ביצועם, עדיין מדובר במסה של מעשים שבוצעו בתקופה קצרה יחסית. מכך ניתן ללמוד על תקופה קצרה וסוערת בחייו של נאשם 1, שבה הוא נגרר אחר גורמים שליליים.

35. עוד ביקש ב"כ נאשם 1 שלא לזקוף לחובת נאשם 1 את דבריו למדובר. דברי הלעג של נאשם 1 כלפי המתלוננים (כאמור בפסקה 98 להכרעת הדין) נאמרו בקונטקסט של לחץ של צעיר המשוחר עם מי שנחזה בעיניו כעבריין כבד, וכך יש להבינם. יתר על כן, מקביעות בית המשפט בהכרעת הדין ברור שיש מעורבים נוספים. מכאן שדווקא הנאשמים דנא - ה"חיילים הפשוטים", שנשלחו לבצע את העבודה השחורה - הינם בתחתית מדרג השותפים לדבר עבירה. אין מקום, אפוא, להעמיס על כתפיהם הצרות של הנאשמים את כל תחכומה העברייני של הפרשה החמורה, מושא כתב האישום, בפרט כשלא מדובר בהמצאת שיטת ביצוע חדשנית של התפרצויות אלא בשימוש בשיטה ידועה למדי של מפתחות מותאמים ושיחות ריקון.

36. במישור המשפטי התרכז ב"כ נאשם 1, תחילה, בשאלת מספר ה"אירועים" בהם קא עסקין; וזאת נוכח חובת בית המשפט לקבוע "מתחם עונש הולם" לכל "אירוע", בהתאם להוראות סעיף 40ג לחוק העונשין. בהקשר זה הפנה ב"כ נאשם 1 למבחן ה"קשר ההדוק", שנקבע בדעת הרוב בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (2014) (להלן - עניין ג'אבר). לשיטת ב"כ נאשם 1, מבחן זה מבוסס על בחינת הקשר שבין הפעולות השונות בגין הורשע הנאשם מבחינת סמיכות הזמנים והתוכנית העבריינית. על פי מבחן זה, בחינת התוכנית העבריינית בענייננו מגלה כי מספר ה"אירועים" הינו נמוך בהרבה ממספר האישומים. לטענת ב"כ נאשם 1, על פי הכרעת הדין התוכנית העבריינית במקרה דנא כללה שליחת שליח. לפיכך יש לקבוע, כי כל אותן התפרצויות, שתחילתן בהגעת שליח לדירות המתלוננים הרלוואנטיים ביום מסוים או בימים הסמוכים, מהוות "אירוע" אחד בלבד. על פי ניתוח זה מדובר בכל הפרשה דנא רק בחמישה אירועים, ומכאן שהעונש צריך להיות מתון בהרבה מזה לו עתרה ב"כ המאשימה.

37. באשר לפסיקה התמקד ב"כ נאשם 1 בסוגיית העונש הכולל שיש להשית על הנאשמים. בהקשר זה ביקש ב"כ נאשם 1 להסתמך על מספר אסמכתאות, כלהלן (יש להעיר שב"כ נאשם 2 הוא שהביא תחילה אסמכתאות אלה):

ת.פ. (שלום ת"א) 6593/04 מדינת ישראל נ' טבעוני (2005) (להלן - עניין טבעוני) - נאשם שהורשע, לאחר שמיעת ראיות, ב-28 התפרצויות, וכן בעבירות רכוש רבות נוספות. מדובר בהתפרצויות שבוצעו בתחום, בעורמה ובשיטתיות נגד קורבנות קשישים, אשר במהלכן נגנב רכוש רב, לרבות בכסף מזומן ובתכשיטים יקרי ערך. לנאשם היה עבר פלילי מכביד ואף מאסר על תנאי בן 18 חודשים היה תלוי ועומד נגדו. בית המשפט גזר על הנאשם עונש של 8 שנות מאסר בפועל. כמו כן הפעיל את המאסר המותנה במצטבר והשית ענישה כלכלית ופיצויים.

ת.פ. (שלום קריות) 909/07 **מדינת ישראל נ' כוכבי** (2010) (להלן - עניין **כוכבי**) - נאשם שהורשע ב-51 אישומים בגין עבירות רכוש, שמרביתם דומים למדי לעניינו: מדובר באירועים בהם בוצעה שיחת ריקון לבתי מתלוננים קשישים, בטענה שהגיעה חבילה. כשהקשיש ירד על מנת לקבל את החבילה נוצלה ההזדמנות כדי להיכנס לדירתו, לגנוב כסף מזומן, חפצי ערך וכרטיסי חיוב. לאחר מכן גם נעשו שימושים בכרטיסי האשראי הגנובים. באחד האירועים אף דחף הנאשם את אחד המתלוננים, שהבחין בו, ובגין כך הוא הורשע גם בעבירה של תקיפה סתם.

בבית משפט השלום בקריות הודה הנאשם ב-16 אישומים. מיתרת האישומים, שהראיות לגביהם התבססו על "עדות שיטה", זוכה הנאשם. בית המשפט המחוזי בחיפה קיבל את ערעור המדינה, הרשיע את הנאשם בכל האישומים בהם הוא הואשם והחזיר את הדיון בעונש לבית משפט השלום. לנאשם היה עבר פלילי ואף מאסר על תנאי בן 8 חודשים היה תלוי ועומד נגדו. בית משפט השלום גזר על הנאשם, בסופו של דבר, עונש כולל של 9 שנות מאסר בפועל וכן הפעיל את המאסר המותנה במצטבר (ר' גם רע"פ 1569/11 **כוכבי נ' מדינת ישראל** (2012)).

ת.פ. (שלום ת"א) 15126-03-12 **מדינת ישראל נ' אבו עגוה ואח'** (2013) - נאשם 1 באותו עניין הורשע, על פי הודאתו, ב-25 אישומים שמתוכם 24 עניינם בהתפרצויות לבתי עסק ועבירות נלוות. הצדדים הגיעו להסדר טיעון חלקי, שבמסגרתו הוסכם על השתתפות עונש מאסר בפועל של 7 שנים. נגד הנאשם היו גם תלויים ועומדים 40 חודשי מאסר מותנים, שלגביהם לא הגיעו הצדדים להסכמה אם יופעלו במצטבר או בחופף לתקופה המוסכמת הנ"ל. בית המשפט קבע, בסופו של דבר, כי המאסרים המותנים יופעלו תוך צבירת 28 חודשים, כך שעל הנאשם הנ"ל נגזר עונש כולל בן 9 שנים וארבע חודשים.

38. לשיטת ב"כ נאשם 1, על רקע פסיקה זו דינם של הנאשם שלפני צריך להיגזר באופן מקל. יתר על כן, להבדיל מעניינו של **כוכבי**, בו נקבע כי הנאשם התמקד בביצוע עבירות כלפי קשישים, במקרה דנא התמקדות כאמור כלל לא הוכחה, ואין לקבל את טיעון ב"כ המאשימה שלפיו הנאשמים בחרו כביכול את קורבנותיהם "בפינצטה". על רקע כל אלה סבור ב"כ נאשם 1 כי במקרה דנא אין לקבוע מתחם עונש הולם כולל מעבר למתחם שבין שלוש שנות מאסר לבין שש שנות מאסר, ועתר לגזירת עונשו של נאשם 1 ברף התחתון ביותר של מתחם זה.

39. עוד הוסיף ב"כ נאשם 1 ועתר להימנע מהטלת קנסות או פיצויים. ב"כ נאשם 1 הפנה להוראות סעיף 40 לחוק העונשין, המחייבות התחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם בעת קביעת מתחם עונש הקנס ההולם, וטען כי מצבו הכלכלי של נאשם 1 הינו קשה. נאשם 1 אינו עובד, אמו עקרת בית ואביו לומד בכולל, והמשפחה קשת יום. נאשם 1 אמנם הצליח לגייס סכומי כסף נכבדים, אותם נדרש להפקיד בקופת בית המשפט לצורך שחרורו, אך מדובר בכספים של הסב המנוח, כאשר למשפחה עצמה אין מקורות מימון.

40. לבסוף ביקש ב"כ נאשם 1 לנכות מכל תקופת מאסר שתיגזר על נאשם 1 הן את התקופה שבה היה נתון במעצר בגין תיק זה והן את התקופה בה היה משוחרר ב"מעצר בית" באיזוק אלקטרוני. בהקשר זה הפנה ב"כ נאשם 1 להסדר החדש שנקבע לאחרונה בעניין "מעצר בפיקוח אלקטרוני" בהוראותיו המתקנות של חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996. ב"כ נאשם 1 ער לכך שהוראות אלה אינן חלות על עניינו של נאשם 1, אך ביקש ללמוד מהן שינוי בגישת המחוקק והבנה כי "מעצר בית" בפיקוח אלקטרוני הינו שקול או לפחות מתקרב בחומרתו למעצר ממש. לפיכך

ביקש ב"כ נאשם 1 להתחשב בכך שנאשם 1 שהה תקופה של כ-11 חודשים בפיקוח אלקטרוני, כמעט ללא חלונות אוורור.

41. נאשם 1, בדברו האחרון לעונש, קיצר בדבריו, אם כי חזר וביקש שבית המשפט יתחשב בו ובמשפחתו. לדבריו, הוא עשה טעות גדולה מאוד במעשיו, אך בשנתיים האחרונות עבר שינוי של ממש בתפיסת עולמו, והדבר ניכר לעין בבית עם משפחתו ועם חבריו. נאשם 1 טען עוד, כי הוא אדם שאוהב לעזור, והוא מוכן לתת את כולו "בשביל להחזיר לחברה" (ר' בפרוטוקול, עמ' 601 שורה 27).

(3) ראיות נאשם 2 לעונש ועיקר טיעוני בא-כוחו:

(א) ראיות נאשם 2 לעונש:

42. מטעם נאשם 2 העידו מספר עדי אופי, כלהלן:

מר דביר בוכריס - חבר של נאשם 2 אשר השתתף יחד עמו בהליך הטיפול הן בקהילה הטיפולית והן בהוסטל. לדברי מר בוכריס, הטיפול הביא לשינוי דרמטי בחייו-שלו. הוא הפך מהולך בטל ועברין לאדם עובד ויצרני, המתעורר לעבודת יומו בשעות הבוקר המוקדמות. לטענת מר בוכריס, שינוי דומה עבר על נאשם 2, שמתהומות של "תחתית הזבל", של חיים בבועת פשע, התחיל לעבוד ואף יש לו כיום חברה שעמה הוא רוצה להתחתן. מר בוכריס ביקש אפוא כי תינתן לנאשם 2 אותה הזדמנות שניתנה לו (ר' בפרוטוקול, עמ' 587).

מר יצחק נחמן שפירוב - שימש מדריך בקהילה הטיפולית, עד לזמן האחרון. לדבריו, הוא היה מדריך בקהילה בכל התקופה בה נאשם 2 שהה בה. היקלטותו של נאשם 2 בקהילה היתה קשה בתחילתה, אך בהמשך הדרך עבר נאשם 2 שינוי מהותי. עד כדי כך, שנאשם 2 הפך ממטופל לחונך למטופלים חדשים. מר שפירוב ציין כי הוא מאמין מאוד בשינוי שערך נאשם 2, שהינו שינוי פנימי ועמוק, וביקש שבית המשפט יתחשב בו (ר' בפרוטוקול, עמ' 592).

מר משה גוטליב - מדריך נפגעי סמים משנת 1994. מר גוטליב העיד כי הכיר את נאשם 2 לאחר מעצרו, במסגרת קבוצות טיפוליות אותן הוא מדריך. מר גוטליב תיאר את ההליך הטיפולי אותו עבר נאשם 2 מאז שנעצר, וביקש כי הליך זה לא ייקטע על מנת שהשיגיו של נאשם 2, לרבות השינוי שעבר עליו, לא ירדו לטמיון (ר' בפרוטוקול, עמ' 593).

43. עוד הוגשו מטעם נאשם 2 הוגשו שלושה מכתבים (סומנו ס/1): אחד מגב' מוריה כרמל, עובדת סוציאלית בקהילה הטיפולית, ושניים ממר נתנאל מרגלית, עובד סוציאלי ורכז ההוסטל המסונף לקהילה ("בית בחצי הדרך"). כעולה ממכתבים אלה, נאשם 2 הגיע לקהילה ביום 29.6.14, לאחר שחרורו מן המעצר. נאשם 2 עבר טיפול בקהילה, במסגרת סגורה, במשך כשבעה חודשים. הגם שההתחלה היתה קשה, בהמשך הדרך שיתף נאשם 2 פעולה בהליך הטיפול, באופן הולך וגובר. יתר על כן, נאשם 2 "הביע בוושה ותחושות חרטה בעקבות הצער שהעביר את משפחתו והציב לעצמו כמטרה לפצות אותם על כך ולגרום להם להיות גאים בו", ואף "נראה כי הוא מביע חרטה אותנטית ומתבייש מאוד במעשיו בזמן השימוש בסמים" (ר' במכתב גב' כרמל). לאחר שהשלים נאשם 2 את הטיפול בקהילה, הוא עבר להוסטל (ביום 30.1.15). נאשם 2 השתלב היטב בהוסטל - המהווה מסגרת פתוחה - והחל לעבוד בחברה המשווקת תבלינים לשביעות רצון מעבידיו. ההליך בהוסטל כולל גם טיפול, והוא אורכ כחצי שנה. לדעת שני העובדים הסוציאליים - במכתביהם הנ"ל - ישנה חשיבות רבה לכך שנאשם 2 ישלים את

הליך השיקום בהוסטל.

(ב) עיקר טיעוני ב"כ נאשם 2 לעונש:

44. ב"כ נאשם 2, הרחיב בטיעוניו הן במישור המעשים בהם הורשע נאשם 2, הן במישור המשפטי ובהבאת האסמכתאות, והן במישור נסיבותיו האישיות של נאשם 2. ב"כ נאשם 2 בחר להתחיל טיעוניו במישור האחרון, תוך הדגשת ההליך הטיפולי האינטנסיבי והמוצלח אותו עבר נאשם 2 מאז ששוחרר ממעצרו. ב"כ נאשם 2 הוסיף על תיאור נסיבותיו המשפחתיות של נאשם 2 בתסקיר, והדגיש כי לאחר גירושי הוריו גדל נאשם 2 עם אמו, ומכיוון שאביו לא שילם מזונות המצב הכלכלי בבית היה בכי רע.
45. לנאשם 2 ישנה רק הרשעה קודמת אחת, משנת 2008, והוא מעולם לא ריצה מאסר בפועל. מעצרו עם הגשת כתב האישום בפרשה דנא היה אפוא פרשת דרכים חסרת תקדים מבחינתו. כבר במסגרת בית המעצר השתלב נאשם 2 בפרויקט "ראשית", המיועד לאנשים הסובלים מבעיית התמכרות. לאחר מכן, בהמלצת שירות המבחן, שוחרר נאשם 2 על ידי בית המשפט לטיפול בקהילה. נאשם 2 סיים בהצלחה את הטיפול הסגור בקהילה, בחודש ינואר 2015, ומיד לאחר מכן השתלב בטיפול המשך בהוסטל, אשר מיועד למכורים נקיים שסיימו את הטיפול בקהילה.
46. בהקשר זה הפנה ב"כ נאשם 2 למכתבים ס/1, המהווים לשיטתו חוות דעת מדהימה אודות הליך השיקום הממשי, שנאשם 2 מצוי כיום בעיצומו. ב"כ נאשם 2 הדגיש את המוטיבציה של נאשם 2 ואת מחויבותו הרגשית, ובהקשר זה גם הפנה להמלצות החיוביות המופיעות בסיפא לתסקיר. ב"כ נאשם 2 מתח ביקורת על טיעון ב"כ המאשימה שלפיו השתלבותו של נאשם 2 בהליך הטיפולי נעשתה רק כדי להרוויח זמן ולהשתחרר מן המעצר. לשיטתו מדובר בהליך בו שולב נאשם 2 על פי המלצתו המקצועית של שירות המבחן, המלצה אשר התקבלה על דעתם של בתי המשפט שדנו בסוגיה, לרבות בית המשפט העליון, ועל כן ברור כי מדובר בהליך טיפולי אמתי ונדרש.
47. זאת ועוד. לגישת ב"כ נאשם 2, גם אם לא ניתן לייחס את ביצוע העבירות בהן הורשע נאשם 2 באופן בלעדי להתמכרותו לסמים, ברור כי התמכרות זו היא שדחפה את נאשם 2 לכיוונים שליליים. בנסיבות אלה, יש מקום ליתן משקל רב לשיקולי השיקום, כפי שנפסק לא אחת. יתר על כן, נאשם 2 ערך שינוי מהותי בחייו וסיכויי שיקומו הינם מצוינים. לפיכך, כך לשיטת ההגנה, עניין לנו במקרה מובהק בו יש מקום לעשות שימוש בסמכויות הנתונות לבית המשפט על פי הוראות סעיף 40ד לחוק העונשין, המאפשרות לקבוע את עונשו של נאשם על פי שיקולי שיקומו.
48. במישור המשפטי התמקד ב"כ נאשם 2 בסוגיית העונש הכולל שיש להשית על הנאשמים. בהקשר זה הרחיב ב"כ נאשם 2 בתיאור האסמכתאות, שכבר אוזכרו לעיל במסגרת סקירת טיעוני ב"כ נאשם 1. ב"כ נאשם 2 הדגיש, כי המקרים בעניין **טבעוני** ובעניין **כוכבי** הינם חמורים בהרבה מפרשתו, גם בשל ריבוי האירועים וגם בשל עברם הפלילי המכביד של הנאשמים דשם. בנסיבות אלה, הרף העליון של העונש הכולל בענייננו אינו יכול לעלות על 8 שנות מאסר בפועל (העונש שנגזר בעניין **טבעוני**), ולמעשה צריך לעמוד על מחצית העונש שנגזר בעניין **כוכבי**. ב"כ נאשם 2 ער לכך שמדובר באסמכתאות ישנות יחסית, אך לגישתו אין בכך כדי לשנות שכן אין בחלוף הזמן כדי לגרוע מתוקפן של הלכות שנפסקו.

49. ב"כ נאשם 2 הוסיף וטען, כי נסיבות הפרשה דנא אינן חמורות כטענת ב"כ המאשימה (ר' בפרוטוקול, עמ' 584). הנאשמים עשו כל שביכולתם כדי להימנע מכל מגע עם המתלוננים. אף באישום

10, בו נתקלו הנאשמים במתלוננים, היתה רק דחיפה והנאשמים לא נקטו בפעולות חמורות יותר - שלעיתים בתי המשפט נתקלים בהם - של תקיפות חמורות או קשירות. בנוסף, באישום 24, ברגע שהנאשמים הבינו שיש ילדה קטנה בבית, הם מיד נסו מהמקום. מעשים אלה מלמדים על פניהם על חוסר מסוכנותם של הנאשמים דנא.

50. עוד ציין ב"כ נאשם 2 את חלוף הזמן - תקופה של כשנתיים ימים - מאז ביצוע העבירות. בתקופה ממושכת זו לא רק שנאשם 2 לא עבר עבירות נוספות אלא שהוא עשה שינוי כיוון מהותי בחייו ועלה על דרך השיקום. על רקע כל אלה - ובהתחשב באינטרס השיקום, נוכח ההליך השיקומי המוצלח והממושך שעבר נאשם 2, כמו גם ההמלצות החיוביות של שירות המבחן - עתר ב"כ נאשם 2 להשתת עונש שלא יעלה, ברכיב המאסר בפועל, על שלוש שנות מאסר.

51. נאשם 2 עצמו הרחיב בטיעוניו במסגרת דברו האחרון לעונש. נאשם 2 ביקש להתייחס לדברי ב"כ המאשימה, שהפנתה לדברים שליליים שנאמרו בתסקירים בתחילת הליך המעצר, וביקש ליתן משקל דווקא לדברים החיוביים שנאמרו בהמשך הדרך. לדבריו, בגיל 13 ולאחר גירושי הוריו הוא החל להשתמש בסמים מסוכנים, לרבות הקשים שבהם. לטענתו, זה היה שימוש של התמכרות ואין לקבל את טענות התובעת בהקשר זה; וכדבריו: "לא מדובר במישהו שעישן ג'וינט" (ר' בפרוטוקול, עמ' 586 שורה 6).

52. נאשם 2 סיפר בהרחבה על ההליך הטיפולי אותו הוא עבר בקהילה הטיפולית ובהוסטל והשינוי המהותי שלדבריו חל בו עקב כך. לטענתו, כיום יש בידיו את הכלים להילחם על חייו והוא לא מתכוון לוותר עליהם. נאשם 2 הוסיף וציין כי כיום הוא מצוי בקשר עם בחורה, שהוא רוצה להתחתן עמה, וביקש שבית המשפט ייתן משקל רב לדבריו. עוד טען נאשם 2 כי ידוע לו שאחרים, אשר ביצעו עבירות חמורות בהרבה, קיבלו עונשים קלים (הוא תיאר כמה מקרים וביניהם מקרה אחד בו נאשם, בגין ביצוע ארבעה אירועי שוד, קיבל לדבריו צו מבחן בלבד. ר' בפרוטוקול, עמ' 585 שורה 30). להבדיל, כך לטענת נאשם 2, בפרשה דנא אין כל חידוש או תחכום; וגם אין יסוד לטענת המאשימה כי הוא עברין מתוחכם, שכן אין לו אפילו חשבון בנק או רישיון נהיגה. בנוסף, כך לדבריו, "אנחנו לא המצאנו שום דבר" (ר' שם, עמ' 586 שורה 31).

53. נאשם 2 הוסיף וטען כי הוא מצטער כל יום על המעשים שעשה ואף מרגיש חרטה וצורך לפצות. יחד עם זאת, מדבריו לא ברור על מה הוא מצטער או מתחרט ולא ברור אם הוא ממשיך להתכחש לרוב רובן של העבירות שבביצוען הורשע, בפרט נוכח דברי בא-כוחו, שלפיהם הוא עדיין עומד על חפותו (ר' בפרוטוקול, עמ' 585 שורה 14). יתר על כן, נאשם 2 אמנם ציין "עשיתי, מגיע לי עונש, אבל לא עשיתי את הכל" (שם, עמ' 586 שורה 15), אך בעניין העונש הפנה כאמור את בית המשפט למקרים בהם, כך לטענתו, לא נגזר כלל עונש של מאסר בפועל. בישיבה הנוספת שנקבעה לטיעונים לעונש ביקש נאשם 2 להוסיף דברים וציין כי בכל פעם בה הופיעו מתלוננים באולם בית המשפט למתן עדות נגרם לו צער גדול, וכי הוא "מצטער ונקרע" ומבקש סליחה (שם, עמ' 602 שורה 11).

הוראות הדין באשר לדרך גזירת עונשם של נאשמים:

ד.

54. בכל הקשור לדרך גזירת דינם של נאשמים נערכה במשפטנו רפורמה מקיפה עם כניסתן לתוקף של הוראות חוק העונשין (תיקון מס' 113), תשע"ב-2012 (להלן - תיקון 113); הצעת החוק פורסמה

בהצעות חוק הממשלה 241, תשס"ו, עמ' 446). תיקון 113 אימץ, בשינויים מסוימים, את הצעת דעת הרוב בדו"ח "הוועדה לבחינת דרכי ההבנייה של שיקול הדעת השיפוטי בגזירת הדין" (תשנ"ח-1997), בראשות השופט א' גולדברג (להלן תכונה ההצעה שבדו"ח - הצעת ועדת גולדברג).

55. מטרתו של תיקון 113 היתה יצירת מסגרת חקיקתית-נורמטיבית להבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. כפי שהובהר בדברי ההסבר להצעת החוק, הבנייה כזו נדרשת על מנת לכוון את שיקול דעתו של בית המשפט בעת גזירת הדין - נושא שעד תיקון 113 נותר כמעט ללא הכוונה נורמטיבית במשפטנו - ועל ידי כך לצמצם את פערי הענישה במקומות שאינם מוצדקים. בדברי ההסבר צוינה בין השאר המגמה הכלל עולמית להבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, תוך אזכור הדוגמא המובהקת של המשפט הפדראלי בארה"ב, בו נערך הסדר מקיף להבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה מכוח חקיקה בנושא משנת 1984 (ר' United States Sentencing Commission Guidelines Manual; להלן - הכללים המנחים הפדראליים). הצעת ועדת גולדברג גם הפנתה להמלצת מועצת אירופה בנושא, משנת 1992, וכאמור בהמלצה זו אימצה את עיקרון ההלימה כעיקרון המנחה בענישה, שכיום מעוגן בהוראות סעיף 40ב לחוק העונשין.

56. הוראות חוק העונשין המתוקן, כנוסחן לאחר תיקון 113, מנחות את בית המשפט לפסוע בנתיב מובנה בעת גזירת עונשם של נאשמים. נתיב זה כולל מספר שלבים, כמפורט בהוראות החוק המתוקן. ההסדר החקיקתי למקרים של ריבוי עבירות - כמו עניינו - נקבע בהוראות סעיף 40ג לחוק העונשין, הקובעות בזו הלשון:

40ג. ריבוי עבירות.

(א) **הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.**

(ב) **הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.**

(ג) **בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.**

57. הוראות סעיף 40ג לחוק העונשין קובעות אפוא הליך תלת-שלבי לגזירת העונש, במקרים של ריבוי עבירות, כלהלן:

בשלב הראשון, על בית המשפט לקבוע את ה"אירועים" שבגינם הורשע הנאשם, דהיינו: לקבוע אם העבירות שבביצוען הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד בלבד או שמא מספר אירועים.

בשלב השני, על בית המשפט לקבוע את "מתחם העונש ההולם" לכל אירוע ואירוע מהאירועים שבגינם הורשע הנאשם.

בשלב השלישי, על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם. כאשר מדובר במספר אירועים על בית המשפט לגזור עונש נפרד לכל אירוע, או עונש אחד כולל לכלל האירועים. אם גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, עליו להמשיך ולקבוע את מידת החפיפה או ההצטברות בין העונשים.

נדון בשלבים אלה כסדרם.

ה. קביעת מספר ה"אירועים" שבהם הורשעו הנאשמים:

(1) עקרונות יסוד:

58. מטבע הדברים, גם בטרם תחילתו של תיקון 113 נדרש המשפט הפלילי לשאלות כיצד ומתי יש להגדיר התנהגות עבריינית כ"אחת", וכיצד יש לקבוע אם התנהגות אחת גיבשה יותר מעבירה אחת. הגם שמדובר בשאלות מורכבות, בעלות היבטים פילוסופיים, הפסיקה במשפטנו - כמו גם בשיטות משפט אחרות - נקטה בגישה פרגמטית, תוך מתן בכורה לשיקולים הכרוכים בהגנה על האינטרסים המוגנים שביסוד שיטתנו המשפטית.

59. במה דברים אמורים. ההגדרות הפילוסופיות-קלאסיות של "התנהגות" מתרכזות בטבע הפעולה, ועל כן מתמקדות בשאלות של מקום וזמן הפעולה, דהיינו: מגדירות "התנהגות אחת" כהתנהגות שניתן לתחום אותה במקום ובזמן קונקרטיים. היו שביקשו להחיל מבחן כגון זה גם בתחום המשפט הפלילי, אך על פני הדברים הדבר אינו הולם ואינו ראוי. עניינו של המשפט הפלילי הוא בהגנה על ערכים חברתיים מוגנים, שאחד העיקריים שבהם הוא ההכרה בערכו הייחודי והמיוחד של כל אדם ואדם. פשיטא אפוא, כי גם התנהגות שעל פי מבחן המקום והזמן תהא "אחת" בלבד, אך תגרום לפגיעה בכמה וכמה בני אדם, לא יהיה מקום להגדירה - בשיטת משפט המכבדת את זכויות היסוד של האדם באשר הוא אדם - כעבירה אחת בלבד. כך, למשל, ברור לגמרי, והדבר הוא כמעט בבחינת מובן-מאליו, שהתנהגות שגרמה למוותם של מספר בני אדם אינה יכולה להיחשב כעבירת המתה אחת, אלא יש להגדירה במספר עבירות המתה כמספר הנפגעים שהומתו.

60. ניתן אפוא לסכם ולומר שבמסגרת המשפט הפלילי ניתנת הבכורה לאינטרסים החברתיים המוגנים. לפיכך, מחד גיסא, התנהגות אחת הפוגעת באינטרסים המוגנים של מספר בני אדם תגבש בדרך כלל ריבוי עבירות כריבוי הנפגעים. מאידך גיסא, מספר התנהגויות הפוגעות באותו אינטרס מוגן עשויות שלא לגבש ריבוי עבירות. ואכן, עקרונות אלה באו לידי ביטוי בהלכה הפסוקה עוד לפני שנים רבות, הן בתחום העבירות נגד הגוף (ר' למשל ע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 289 (1997)) והן בתחום העבירות נגד הרכוש (ר' למשל ע"פ 104/89 דרורי ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד מד (1) 843, 851-853 (1990)). עקרונות אלה נקבעו בפסיקתנו עוד בטרם הוכרו פורמאלית זכויות קורבנות העבירה במשפטנו, במסגרת הוראות חוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001, ובוודאי שהם זכו ליתר תוקף עם חקיקתו של חוק זה.

(2) ההסדר החקוק שנקבע בהוראות תיקון 113:

61. ההסדר שנקבע בהוראות סעיף 40 לחוק העונשין מבוסס על חלוקת הפרשה העובדתית,

שבגינה הורשע הנאשם, ל"אירועים". הרציונל בחלוקה כזו - שניתן למצוא כדוגמתה גם במשפט המשווה - הוא בהתייחסות לחומרתן המהותית של העובדות, להבדיל מהיבטים טכניים של חקיקה או של דרך ניסוח כתב האישום. מכאן, שאין חשיבות לשאלות כמה עבירות ניתן באופן טכני לייחס לנאשם, או מהי הדרך שבה בחר מנסח כתב האישום בחלוקת עובדות כתב האישום לאישומים נפרדים.

62. הקביעה החקיקתית בהוראות סעיף 40ג - שלפיה על בית המשפט להתייחס ל"אירועים", להבדיל מ"עבירות" - מבהירה אפוא שעל בית המשפט להתייחס למהותן של העובדות שהוכחו לפניו ולא לשאלות טכניות של ניסוח (בעניין זה ר' דברי כב' השופט צ' זילברטל בע"פ 5643/14 **עיסא נ' מדינת ישראל** (2015), בפסקה 12 לפסק הדין). יש להעיר, כי בהיבט זה לא מדובר בחידוש חקיקתי: עיקרון דומה עומד ביסוד הוראות סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, שלפיהן "בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה".

63. יחד עם זאת, השאלה כיצד להגדיר "אירוע" אינה שאלה פשוטה, בין השאר משום שהוראות תיקון 113 אינן כוללות הגדרה כלשהי של המונח "אירוע", או של המבחן המשפטי שעל פיו יבחין בית המשפט בין אירוע אחד לבין מספר אירועים. בעניין **ג'אבר** נחלקו דעות השופטים באשר למבחן המשפטי שיש לקבוע לעניין זה. כב' השופטת ד' ברק-ארז, שאלה הצטרף כב' השופט ע' פוגלמן, קבעה כי מדובר במונח חקיקתי חדש ועל כן נדרש להפעיל לגביו מבחן משפטי חדש.

64. המבחן אותו קבעה כב' השופטת ברק-ארז, בהקשר זה, הוא מבחן ה"קשר ההדוק". מדובר במבחן שהלכה למעשה הוא דו-שלבי, כלהלן:

בשלב הראשון - על בית המשפט לקבוע את מספר ה"אירועים" בפרשה שלפניו, בהתאם להתקיימותו של קשר ענייני הדוק בין פעולותיו השונות של הנאשם. קשר כאמור ברגיל ימצא כאשר תתקיים בין הפעולות סמיכות זמנים, או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תוכנית עבריינית. עם זאת, "המובן שיינתן למונח 'קשר הדוק' יתפתח ממקרה למקרה ואין צורך לקבוע אותו באופן קשיח כבר כעת" (ר' בפסקה 5 לפסק דינה).

בשלב השני - על בית המשפט לבחון אם כל אירוע כולל "מעשה" אחד או יותר. ככול שאירוע כולל מספר מעשים - למשל כפי שנקבע בזמנו בפסיקה כאשר מדובר במספר נפגעים - ניתן לצרף את העונשים בגין כל אחד מהמעשים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם לאותו אירוע.

(3) קביעת מספר האירועים בפרשה דנא:

65. כפי שכבר הובהר, דרך ניסוחו של כתב האישום אינה קובעת לעניין הגדרת ה"אירועים". השאלה היא של מהות ולא של הדרך בה בחר מנסח כתב האישום לילך, ובעניין זה מקובל עליו טיעון ב"כ נאשם 1. יחד עם זאת, לא ניתן לומר כי בפרשה דנא מתקיים, בין כל התפרצות אחת למשניה, "קשר הדוק". לא זו בלבד שכל התפרצות מתאפיינת במקום ביצוע ייחודי ובזמן ביצוע ייחודי, אלא שכל אחת ואחת מהן מופנית כלפי קורבן ייחודי, שאין לו כל קשר לקורבנות האחרים. בנסיבות אלה יש לקבוע כי כל אחד ואחד מהאישומים מייצג "אירוע" נפרד. יודגש, כי מסקנה זו מתבקשת לא משום שכך מנוסח כתב האישום אלא משום שזוהי, כאמור, מהות הדברים.

66. ב"כ נאשם 1 טען ש-21 האישומים, בהם הורשעו הנאשמים, מגבשים חמישה אירועים בלבד, עמוד 17

וזאת לפי חלוקה שעשה ל"תוכנית העבריינית" של מעשי הנאשם. ואולם, עם כל חריפות הטיעון, אין בידי לקבלו. לא זו בלבד שהחלוקה שמציע ב"כ נאשם 1 נותנת למונח "תוכנית עבריינית" מובן רחב ביותר, אלא שהיא מביאה לתוצאה שעל פני הדברים היא מלאכותית ומאולצת. בעוד שקביעה שכל התפרצות מהווה "אירוע" מבוססת על מסגרת עובדתית ברורה וייחודית, חלוקת 21 ההתפרצויות (לרבות אלה שלא צלחו) לחמישה אירועים דווקא, היא חלוקה מעורפלת ובה במידה ניתן להציע כל חלוקה אחרת.

67. לא זו אף זו: המובן הרחב שמציע ב"כ נאשם 1 למונח "תוכנית עבריינית" צריך להוביל למסקנה כי בפרשה דנא מדובר למעשה באירוע אחד בלבד, מסקנה שעל פניה אינה סבירה. אגב כך לא למותר להעיר כי בפרשה דנא, בהתאם למבחן הקשר ההדוק, לקביעה שלפיה מדובר באירוע אחד בלבד (או בחמישה אירועים בלבד) לא תהא נפקות מעשית בהשוואה לקביעת 21 אירועים. הטעם לכך הוא שלפי מבחן ה"קשר ההדוק" לאחר קביעת מספר ה"אירועים" יש להמשיך ולקבוע כמה "מעשים" נכללים בכל אירוע; וככל שבאירוע מסוים ישנם מספר נפגעים, יש לקבוע ריבוי "מעשים" ולקבוע את מתחם העונש ההולם לאותו האירוע בהתאם.

68. המסקנה המתבקשת הינה אם כן, כפי שכבר צוין לעיל, שבפרשה דנא כל אחד מהאישומים בהם הורשעו הנאשמים מגבש "אירוע" נפרד ועצמאי. כל אחד מהאישומים עניינו בתוכנית עבריינית ספציפית, של התפרצות מסוימת אחת (בין שהצליחה ובין שלא). בין כל האישומים מקשרים אמנם דפוס פעולה קבוע וקשירת קשר אחת. ואולם, מדובר במסגרת כללית בלבד. כל אחד מהאישומים עוסק בהתפרצות שהינה נפרדת ועצמאית מיתר ההתפרצויות, באופן שבביצועה או באי-ביצועה לא היה כדי להשפיע על ביצוען של יתר ההתפרצויות. זאת ועוד, כל התפרצות (בכל אישום) הינה ייחודית ושונה מיתר ההתפרצויות הן מבחינת מקום ביצוע העבירה, הן מבחינת זמן ביצוע העבירה והן מבחינת זהות נפגעי העבירה. הנה כי כן, לצורך הוראות סעיף 40ג, כל אישום מהאישומים שבכתב האישום דנא - גם כאשר הוא כולל מספר עבירות - מהווה "אירוע" אחד, שהינו נפרד ועצמאי מיתר האירועים שבאישומים האחרים.

קביעת מתחמי העונש ההולמים:

ו.

69. לאחר קביעת האירועים - דהיינו בענייננו, כאמור, האישומים - על בית המשפט להמשיך ולקבוע את מתחמי העונש ההולמים לכל אחד מהאירועים שבביצועם הורשעו הנאשמים. על פי הוראות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעיקרון המנחה בענישה - הוא עיקרון ההלימה - תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה וכן בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין.

הערכים החברתיים הנפגעים מביצוע עבירת התפרצות ומידת הפגיעה בהם:

(1)

70. עיקר האירועים בהם הורשעו הנאשמים הינם אירועי התפרצות, בגינם הורשעו הנאשמים בעבירת ההתפרצות וכן בעבירת קשר, ולרוב גם בעבירת גניבה. מדובר בהתפרצויות למקומות מגורים והלכה היא כי עבירת התפרצות כאמור הינה העבירה החמורה ביותר מבין עבירות הרכוש. חומרתה של עבירה זו נובעת מהצטברות הערכים החברתיים הנפגעים כתוצאה מביצועה. הלכה למעשה, בעבירה של התפרצות למקום מגורים קיימים שלושה ממדי חומרה מצטברים, בשל פגיעות שונות בערכים חברתיים

מוגנים; והכל כפי שיפורט להלן.

(א) פגיעות בזכויות קניין:

71. התפרצות למקום מגורים כרוכה, מטבע ברייתה, בפגיעות שונות ברכושו הפרטי של נפגע העבירה המתגורר באותו מקום, כמו גם בזכויות קניינו, הן באופן ישיר והן באופן עקיף. פגיעה כלכלית ישירה נגרמת לנפגע העבירה כאשר רכושו נגנב במהלך ההתפרצות. פגיעה ישירה נוספת עשויה להיגרם בשל נזק שנגרם למקום המגורים כתוצאה מההתפרצות - גם כאשר רכוש לא נגנב וגם כאשר כוונת המתפרצים היתה חיפוש שלל גרידא, להבדיל מהשחתת רכוש. ואכן, בכל הקשור לפגיעות אחרונות אלה הפרשה שלפנינו תוכיח, כאשר במיוחד ראוי לציין את האנדרלמוסיה הנוראה שהנאשמים הותירו אחריהם בדירות המתלוננים, כפי שהיא משתקפת הן בעדויות המתלוננים והן בתמונות שהוגשו לבית המשפט.

72. זאת ועוד: לפגיעה הכלכלית הישירה מצטרפות גם פגיעות כלכליות עקיפות ומשניות. נפגע העבירה נאלץ, לעיתים קרובות, לבזבז זמן וכסף על איתור ורכישת רכוש חלופי לזה שנגנב. בנוסף, נפגע העבירה נדרש לעסוק בדיווח לגורמים שונים, החל במשטרה וכלה בחברות ביטוח, והוא עשוי גם להידרש למשא ומתן עם צדדים שלישיים.

(ב) פגיעות במרחב הפרטי ובפרטיות:

73. התפרצות למקום מגוריו של אדם משמעה כניסה כוחנית, בלתי מורשית ובלתי מוזמנת, למרחב הפרטי ביותר שלו. לפיכך, עצם ביצוע ההתפרצות פוגע באופן חמור במרחב הפרטי ובתחושת הפרטיות של נפגע העבירה, וגורם לו לעוגמת נפש רבה. לא זו אף זו: הפגיעה בפרטיות מוחמרת כאשר ברכוש שנגנב ישנה אינפורמציה פרטית אודות נפגע העבירה; ועוגמת הנפש מוחמרת כאשר לרכוש שנגנב ישנה משמעות אישית או ערך רגשי-סנטימנטלי.

(ג) פגיעות בתחושת הביטחון האישי:

74. האדם שומר החוק מורגל בתפיסה, או למצער בתחושה, שביתו הוא מבצרו, וכי הוא מוגן על ידי החוק והחברה המאורגנת. והנה, עם ביצועה של התפרצות למקום מגוריו נחשף נפגע העבירה, לפתע ובאחת, לכניסה בלתי מורשית לביתו. לפיכך, מעבר לפגיעות בפרטיות שצוינו לעיל, כניסה כאמור פוגעת בתחושת הביטחון האישי של נפגע העבירה לאורך זמן, הן במישור האישי והן במישור הכללי. במישור האישי, יש בה כדי לגרום לרוגז ולתחושת חוסר אונים בשל חוסר יכולתו של נפגע העבירה למנוע את ההתפרצות ולהגן על מקום מגוריו ועל בני משפחתו. במישור הכללי, יש בה כדי לעורר חשש שהרשויות האמונות על אכיפת החוק אינן מסוגלות למנוע פגיעה במקום מגוריו של נפגע העבירה, וכי עבריינים עלולים להיכנס למקום ואף לפגוע בו או ביקרים לו ביותר.

75. בהקשר אחרון זה ישנה גם משמעות מהותית לעובדה הסטטיסטית כי מתפרץ למקום מגורים עלול להיתקל בדיירי המקום. להבדיל מבתי עסק - שבמקרים רבים אינם מאוישים מחוץ לשעות העבודה, בוודאי לא בקטינים - במקומות מגורים הדיירים, לרבות הקטינים שבהם, עשויים להימצא

במקום בכל שעה משעות היממה. מכאן, שבעבירת ההתפרצות למקום מגורים, על אף שהיא עבירת רכוש, קיים חשש אינהרנטי להתפתחות עימות אלים בין המתפרץ לבין הדיירים. אמנם עניינו של עבריין הרכוש, המתפרץ למקום מגורים, אינו בפגיעה בדיירים אלא אך ורק בגניבת רכושם. ואולם, כאשר בדרך מקרה נוצר עימות בין המתפרץ לבין הדיירים - התוצאות מי יישורן. גם במקרה בו מנוי וגמור עם המתפרץ להימנע מכל מגע עם הדיירים במקום, התפתחות העניינים לא תהא בהכרח בשליטתו המלאה. כך, למשל, עשוי להתפתח מצב דברים בו דווקא הימלטותו של המתפרץ תגרום למאבק ולהסלמה, שתוצאותיהם עלולות להיות קשות.

76. ואכן, גם בהקשר זה הפרשה שלפנינו תוכיח, חרף דפוס הפעולה המתוחכם שבמסגרתו פעלו הנאשמים, תוך השקעת מאמצים רבים להימנע מכל מגע עם הדיירים באמצעות הטכניקה של שיחות ריקון, הם לא הצליחו להימנע מהיתקלות במתלוננים בשני אישומים שונים:

באישום 10 - כזכור, באישום זה הקדימו המתלוננים לשוב לדירתם. הנאשמים, שלא הספיקו להימלט קודם לכן, יצאו מהדירה עם שללם במהירות, ואגב כך דחפו את המתלוננת הקשישה בכוח רב והפילו אותה ארצה. המתלוננת התגלגלה במדרגות ונגרמו לה חבלות (ר' בפסקה 9 דלעיל). אך יד המקרה היא - נוכח גילה של המתלוננת - שהאירוע לא הסתיים בתוצאות חמורות בהרבה.

באישום 24 - באישום זה, בעקבות שיחות הריקון יצאה המתלוננת מדירתה, יחד עם בתה הגדולה. ואולם, הבת הקטנה - ילדה בת 14 - נותרה בדירה. הבת, ששמעה רעשים חשודים מעבר לדלת הדירה, ניסתה לנעול את הדלת הן באמצעות המפתח והן באמצעות הבריו. בנסיבות אלה נוצר עימות - הגם שמשני צדי הדלת - בין הבת הקטנה לבין הנאשמים, שניסו לפתוח את הדלת (ר' בפסקה 222 להכרעת הדין). אמנם, משהבחינו הנאשמים במעשי הקטנה הם ברחו מהמקום, אך נקל לשער את הפחד והחרדה מהם סבלה הקטנה במהלכו של אירוע זה ובעטיו.

77. מכאן, שמידת הפגיעה בערכים החברתיים הרלוואנטיים כתוצאה מביצועה של עבירת ההתפרצות (למקום מגורים), הינה מידה ניכרת. לא זו אף זו: אם לא די בכל הפגיעות שפורטו לעיל, לא למותר לציין כי פגיעות אלה עלולות להקרין גם על שכניהם של נפגעי העבירה ואף על הציבור בכלל, בפרט כאשר מדובר בביצוע סדרתי של התפרצויות. ביצוע סדרתי כאמור עלול ליצור בציבור תחושות של פגיעות, ועקב כך ניכור ואובדן אמון ברשויות אכיפת החוק; ובהקשר זה ראוי לשוב ולאזכר את דברי נאשם 1 למדובר אודות השלטת "טרור" במקומות שבהם בוצעו ההתפרצויות.

78. ברי, אפוא, כפי שצוין כבר לעיל, כי עבירת ההתפרצות (למקום מגורים) הינה עבירה המצויה ברף החומרה העליון של עבירות הרכוש. עמד על כך כב' השופט ח' מלצר, בצינו:

לגישתי, כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתיים, רק כ"עבירות נגד הרכוש" (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבתו של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ"עבירות רכוש", נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: "ביתו של האדם - מבצרו". ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית -

מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם.
נזקים אלו עולים לפרקים בחומרתם אף על עצם אובדן הרכוש בשווי כזה או אחר. דברים ברוח
זו נאמרו בע"פ 46/84 מדינת ישראל נ' סבח, פ"ד לח (4) 752, בעמ' 753-754:

בעת מתן גזר הדין אסור לבית המשפט להתעלם מעגמת הנפש והבהלה הנגרמות
לתושבים שלווים בעטיין של עבירות אלה, לחשש של מאות משפחות לעזוב את ילדיהן
המפוכחים לבדם בבית בעקבות החוויה הטראומטית שפקדה אותם או את שכניהם,
ומהצער שנגרם עקב אובדן רכוש בעל ערך סנטימנטאלי. עבריינים אלה, שפוקדים
לילה לילה דירה באותה סביבה, מטיילים למעשה את חיתיתם על אזור שלם ומשליטים
טרור בין תושביו...

(ר' ע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אורן ואזנה ואח' (2008), בפסקה 8 לפסק הדין).

(2) נסיבות הקשורות בביצוע העבירות:

79. על פי הוראות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט
להתחשב לא רק בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה, ובמידת הפגיעה בהם, אלא גם
בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות המפורטות בהוראות סעיף 40ט לחוק העונשין. מתוך נסיבות אלה,
הנסיבות הרלוואנטיות לענייננו, דהיינו: לעבירת ההתפרצות (למקום מגורים), מדגישות שוב את חומרתה
של עבירה זו.

80. נוכח העובדה שכיום רוב רובם של תושבי המדינה נוקטים באמצעים שונים לצורך הגנת מקומות
מגוריהם, ביצועה של עבירת ההתפרצות למקום מגורים הפך למעשה עבירה מורכב, הדורש מעצם טיבו
תכנון מקדים ואף שיתוף פעולה עם אחרים. ושוב הפרשה שלפנינו תוכיח:

במישור התכנון - המתפרץ למקום מגורים צריך להכין את עצמו ולתכנן את ביצוע ההתפרצות, ולו
במידה מינימלית, הן מבחינת איסוף המידע הן מבחינת ההצטיידות באמצעים הנדרשים לביצוע העבירה
בפועל. בהקשר אחרון זה על המתפרץ להצטייד, בין השאר, באמצעים להימנעות מהשאררת ראיות
מפלילות בזירת העבירה כגון טביעות אצבע.

במישור שיתוף הפעולה - נוכח מורכבות הביצוע והתחכום הכרוך בו, ביצוע התפרצות (בימינו) דורש
שותפות בצוותא חדא עם אחרים או, למצער, היעזרות באחרים; כל זאת החל בשלב איסוף המידע,
עבור בשלב הביצוע, וכלה בשלב מכירת השלל. אמנם, כבענייננו, לא תמיד כל השותפים או המעורבים
נתפסים, ולעיתים אף לא נודע לרשויות אודות עצם קיומם. יחד עם זאת, ביצוע העבירה דורש, ככלל,
שיתוף פעולה עם אחרים, ומכאן חומרתה.

(3) קביעת מתחמי העונש ההולמים במקרה דנא:

81. על רקע כל האמור התגבשה בפסיקתם של מותבים שונים, בבית משפט זה, מגמה לקביעת
מתחם עונש הולם מחמיר לעבירת ההתפרצות - או, ליתר דיוק, לאירוע של התפרצות (למקום מגורים)
- שהינו בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל (לכל אירוע התפרצות). מדובר
במתחם מחמיר, שכן הוא כולל רף תחתון גבוה יחסית, של 12 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג וברית.

יחד עם זאת, נוכח חומרתה הרבה של עבירת ההתפרצות, מדובר במתחם עונש הולם. לעיתים נטען כי מדובר במתחם מחמיר מדי, תוך השוואה לפסיקה ממחוזות שיפוט אחרים, אך בעניין זה יש לומר כי מדובר במתחם שאושר בפסיקת בית המשפט העליון (ר' רע"פ 7683/13 **פרלמן נ' מדינת ישראל** (2014)), בו לא התערבו ערכאות הערעור בקביעת בית משפט השלום בדבר מתחם עונש הולם כנ"ל).

82. ניתן אפוא לראות במתחם עונש הולם, שבין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל, משום "מתחם מוצא" לאירועים של התפרצות למקום מגורים (אם להשתמש במעין-פרפרזה על הצעת ועדת גולדברג לקביעת "עונשי מוצא"). חשוב להדגיש, בהקשר זה, כי עבירת ההתפרצות הינה עבירה שבאופן יחסי אין שונות רבה בנסיבות ביצועה ממקרה למקרה, ועל כן היא עבירה מובהקת שראוי לקבוע לגביה מתחם מוצא.

83. ברוב רובם של מקרי ההתפרצות, מדובר באירוע הכולל התפרצות בשיטה כזו או אחרת למקום המגורים וכן גניבת רכוש מסוים או גרימת נזק. בדרך כלל, ביצוע העבירה כולל גם שותפות, גלויה או סמויה מן העין, עם אחרים. למעט במקרים יוצאי דופן - בהם מדובר בגניבת רכוש בשווי גדול במיוחד, או בגרימת נזק חריג בחומרתו למקום המגורים - ביצוע ההתפרצות מאופיין בתבנית קבועה למדי, ואין במקרים הפרטניים שונות רלוואנטית שיש בה כדי להצדיק קביעת מתחמים שונים (ר' והשווה אורן גזל-אייל, "מתחמים לא הולמים: על עקרון ההלימה בקביעת מתחם העונש ההולם", **משפטים על אתר** (תשע"ג) 1. המחבר דן בסוגיה זו בקשר לעבירה של שהייה בלתי חוקית בישראל, שאף היא מתאפיינת בשונות רלוואנטית קטנה בין מקרה למקרה. ר' שם, בעמ' 8 ובעמ' 13 ואילך. השווה גם רע"פ 3677/13 **אלהרש נ' מדינת ישראל** (2014), בעיקר בפסקה 54 לפסק הדין).

84. יתר על כן, כל הרעיון בדבר קביעת "מתחם עונש הולם" הוא בהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, ופשיטא שקביעת מתחם עונש הולם אינדיבידואלי ושונה בכל מקרה ומקרה המובא לפני בית המשפט תסכל את השגתה של המטרה האמורה. מכאן, שהתופעה ההולכת ומתגבשת בפסיקה, של קביעת מתחמי מוצא, הינה תופעה משפטית מבורכת. יש בה כדי להבנות את שיקול הדעת השיפוטי בגזירת הדין, למנוע פערי ענישה בלתי מוצדקים בין מותבים שונים ולהבהיר - הן לצדדים והן לציבור בכלל - את המצב המשפטי הנוהג בכל הקשור לענישה.

85. אך מובן הוא שאין בקביעת מתחמי מוצא כדי להגביל את שיקול דעתו השיפוטי של בית המשפט ואת סמכותו, ואף את חובתו, לגזור את העונש במקרה הספציפי המובא לפניו תוך התייחסות הן לנסיבותיו המיוחדות - לרבות בכל הקשור לקביעת מתחם העונש ההולם - והן לנסיבותיו של הנאשם האינדיבידואלי העומד לדין לפניו. יחד עם זאת, כאמור, יש במתחמי מוצא כדי להבנות את דרך הפעלת שיקול הדעת השיפוטי, על כל היתרונות הגלומים בהבניה כזו, ובכך לקיים את הרציונל החקיקתי שביסוד הוראות תיקון 113.

86. במקרה דנא, אירועי ההתפרצות כולם - למעט האירוע באישום 10 - אינם מתאפיינים בנסיבות יוצאות דופן, המצדיקות סטייה ממתחם המוצא בגין אירועי התפרצות. אמנם מדובר בהתפרצויות מתוכננות, שנעשו תוך שיתוף פעולה עם אחרים, אך מדובר בהיבטים המאפיינים חלק ניכר מעבירות ההתפרצות, כפי שהובהר בפסקה 80 דלעיל. אין גם מקום לקבוע בפרשה דנא מתחמי עונש הולם שונים לכל אירוע ואירוע מהאירועים שבגינם הורשעו הנאשמים. אכן, לא בכל האירועים נגנב רכוש בשווי זהה, ובחלק מהמקרים אף לא נגנב רכוש כלל. יחד עם זאת, אין בהבדלים אלה כדי להצדיק קביעת מתחמי עונש שונים, ומתחם המוצא שבין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל הינו

מתאים והולם לכולם. באישום 1 בוצעה עבירה נוספת, של הפרעה לשוטט בשעת מילוי תפקידו, אך לא ניתן לומר שהאירוע בכללותו מתאפיין בשוני מהותי הדורש קביעת מתחם עונש הולם ושונה ומחמיר יותר.

87. עוד חשוב לציין, בהקשר זה, שמתחם המוצא האמור - בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל - התקבל גם על דעתה של התביעה. לפיכך, ככלל, בתיקי התפרצויות טוענים ב"כ המאשימה בפני בית משפט זה להחלתו של מתחם זה, גם במקרים שבהם מדובר בהתפרצויות מתוכננות או במתלוננים קשישים. בפרשה דנא סטתה ב"כ המאשימה מנוהג תביעתי זה וטענה למתחמי עונש חמורים יותר, בין השאר על רקע הביצוע האינטנסיבי, החוזר ונשנה, של ההתפרצויות. ואולם, בחומרה שברביבו האירועים יש להתחשב במסגרת דרך חישוב הצטברות העונשים בגין כל אירוע ואירוע, ולא בקביעת מתחמי העונש ההולמים עצמם.

88. להבדיל, עניינו של אישום 10 הינו שונה באופן מהותי. באישום זה לא מדובר רק בהתפרצות ובגניבה, אלא גם בתקיפת המתלוננת הקשישה. כזכור, הנאשמים תקפו את המתלוננת בכך שדחו אותה בכוח רב, בעת שביקשו להימלט מן הדירה עם שלל הגניבה. כתוצאה מהדחיפה נפלה המתלוננת ארצה, התגלגלה במדרגות ונגרמו לה חבלות. באישום 10 קיימים אם כן שני ממדי חומרה נוספים: **ראשית**, עצם תקיפת המתלוננת, המלמדת על נחישות הנאשמים להשלים את ביצוע מזימתם הפלילית גם אם הדבר דורש הפעלת אלימות.

שנית, העובדה שהנאשמים לא נרתעו מדחיפה כוחנית של המתלוננת, באופן שגרם לנפילתה ולהתגלגלותה במדרגות, חרף היותה קשישה בת כשמונים שנה.

על פי הוראות סעיפים 40ט(א)(3) ו-4(4) לחוק העונשין, הנזק שהיה צפוי ושנגרם כתוצאה מביצוע העבירה הינם בגדר נסיבות שיש להתחשב בהן בקביעת מתחם העונש ההולם. לפיכך, כאשר לנזקי הרכוש מתווסף גם נזק גוף, בכוח ובפועל, מדובר בשוני איכותי-מהותי המחייב החמרה בקביעת המתחם. בנסיבות אלה - ובהתחשב בכך שמדובר בתקיפת קשישה - אני קובע את מתחם העונש ההולם באישום זה (אישום 10) בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

89. בנוסף לאישומים בגין התפרצויות הורשעו הנאשמים גם בשלושה אישומים נוספים, שבהם ההתפרצות לא הושלמה או לא בוצעה. באישומים אלה, על רקע מדיניות הענישה הנהוגה, מתחם העונש ההולם צריך להיות מתון מזה שנקבע בגין יתר האישומים, הכוללים ביצוע מושלם של ההתפרצויות. באישום 24 הבינו הנאשמים, אגב ניסיון לפתוח את דלת הדירה, כי הדירה אינה ריקה מיושביה. כזכור, הבת הקטנה, ילדה בת 14 שנותרה לבדה בדירה, הבחינה במתרחש וניסתה לנעול את הדלת הן עם מפתח והן עם בריח. התעמתות עקיפה זו הינה אמנם נסיבה לחומרה. יחד עם זאת, משהבחינו הנאשמים במעשי הקטינה הם ברחו מידית מהמקום ועל כן מדובר באירוע ניסיון שהסתיים בשלב תחילי יחסית. לפיכך, מתחם העונש ההולם באישום זה הינו בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל. לבסוף, באישום 6 ובאישום 17 הורשעו הנאשמים בקשירת הקשר בלבד. מתחם העונש ההולם באישומים אלה הינו על כן בין 3 חודשי מאסר בפועל לבין 9 חודשי מאסר בפועל.

90. סיכומי של דבר הוא שבפרשה דנא אני קובע מתחמי עונש הולמים כדלקמן:

באישום 10 - בין 18 חודשי מאסר בפועל לבין 30 חודשי מאסר בפועל.

ביתר אישומי ההתפרצות בהם הורשעו הנאשמים (17 במספר) - בין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24

חודשי מאסר בפועל (לכל אישום).

באישום 24 - בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

באישום 6 ובאישום 17 - בין 3 חודשי מאסר בפועל לבין 9 חודשי מאסר בפועל (לכל אישום).

91. בנוסף לרכיב המאסר בפועל, מתחם העונש ההולם בגין עבירת ההתפרצות צריך לכלול גם רכיב של ענישה כלכלית. מדובר בעבירה שמטרתה היא גניבת רכוש, אשר ביצועה גורם לנזק כלכלי רב לא רק לנפגעי העבירה עצמם אלא גם לכלל האוכלוסייה, הנדרשת לנקוט באמצעי מניעה להתגוננות מפני ביצוע התפרצויות על כל ההוצאות הכרוכות בכך. לפיכך, כאשר מדובר בעבירת ההתפרצות מתבקשת גם הטלת ענישה כלכלית, שהינה הולמת ומתאימה לאופי העבירה, וזאת מעבר לקביעת פיצויים לטובת נפגעי העבירה.

92. על פי הוראות סעיף 40ח, בקביעת מתחם עונש הקנס ההולם על בית המשפט להתחשב גם "במצבו הכלכלי של הנאשם". במקרה דנא שני הנאשמים הינם גברים צעירים, בשנות העשרים לחייהם. לנאשמים אין הכשרה מקצועית ועל מתחם עונש הקנס ההולם להיקבע בהתאם, לכך קולה. אני קובע אפוא כי בפרשה דנא מתחם עונש הקנס ההולם, בכל אחד מאירועי ההתפרצות (כולל ניסיון ההתפרצות), הינו בין קנס בשיעור של 1,000 ₪ לבין קנס בשיעור של 10,000 ₪. אני קובע מתחם עונש של קנס באותם אירועים שלא היתה בהם התפרצות או ניסיון התפרצות (דהיינו באישום 6 ובאישום 17).

(4) מתחמי העונש ההולמים ביחס לשני הנאשמים:

93. על פי הוראות סעיף 40ט(א)(2) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בין השאר ב"חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה". בפרשה דנא קיימות מספר אינדיקציות המצביעות, לכאורה, על דומיננטיות גדולה יותר של נאשם 1 בהשוואה לנאשם 2. ראשית לכל, הקטנוע שבאמצעותו בוצעו ההתפרצויות היה הקטנוע של נאשם 1 ונאשם 1 הוא זה שהוביל את השניים לזירות העבירה (והשווה לדבריו של נאשם 2, בחקירתו נגדית, שלפיהם "לא אני נהגתי" - ר' בפסקה 42 להכרעת הדין). שנית, נאשם 1 הציג עצמו, במהלך עדותו לפני, כמי שביקש לפרוש את כנפיו על נאשם 2 ולסייע לו במצוקותיו, עקב היות זה האחרון משתמש בסמים מסוכנים. דומה אם כן שנאשם 1 ראה את עצמו כאחראי שבין השניים (ר' בפרוטוקול, עמ' 393 שורה 16 ואילך).

94. יחד עם זאת, שני הנאשמים ביצעו את ההתפרצויות בצוותא חדא, וכדברי נאשם 2 - בהתייחס להתפרצויות שהוא הודה בביצוען - "שמתי בזה יד" (ר' בציטוט דבריו, בפסקה 42 להכרעת הדין). לפיכך, הגם שניתן לתאר את נאשם 1 כ"מוביל" שבין השניים, מדובר בשני שותפים שפעלו בצוותא חדא לאורך כל הדרך. בנסיבות אלה, אין הצדקה עניינית לערוך אבחנה בין הנאשמים בכל הקשור לקביעת מתחמי העונש ההולמים. יתר על כן, ראוי לציין כבר עתה כי גם בכל הקשור לגזירת העונש בתוך מתחמי העונש ההולמים אין מקום לערוך אבחנה בין הנאשמים, שכן נסיבותיהם האישיות והכלליות אינן שונות במידה שיש בה כדי להצדיק עריכת אבחנות ביניהם.

ז. האפשרות לחריגה לקולה ממתחמי העונש ההולמים משיקולי שיקום:

95. שיקומו של העברין הינו מטרה מרכזית של הענישה במשפטנו. כל עונש שבית משפט גוזר על נאשם נועד - בין השאר - להשיב את העברין מדרכו הרעה ולשלבו-מחדש בחברה הנורמטיבית. הדברים נכונים גם כאשר מדובר במאסר בפועל; ולקידום מטרה זו אף הוקמה הרשות לשיקום האסיר, שאחד מיעדיה הוא לפעול לשילובם מחדש של אסירים בחברה (ר' בהוראות סעיף 3 לחוק הרשות לשיקום האסיר, תשמ"ג-1983).

96. ענישה ושיקום אינם אפוא, בהכרח, תרתי דסתרי. שיקום יכול שייעשה במסגרת ענישה ובד בבד עם ענישה. יחד עם זאת, במקרים מסוימים ענישה בדרך של מאסר בפועל אינה מתיישבת עם שיקום, והלכה למעשה אף עשויה להכשיל הליך של שיקום. זהו הרציונל החקיקתי שביסוד הוראות סעיף 40ד לחוק העונשין. הוראות אלה מאפשרות לבית המשפט, במקרים המתאימים, לחרוג לכף קולה ממתחם העונש ההולם, להעדיף שיקולי שיקום על פני שיקולי ענישה ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו. יוטעם עם זאת, כי במקרים כבעניינו, שבהם מעשי העבירה ומידת אשמו של הנאשם הינם בעלי חומרה יתירה, חריגה ממתחם העונש ההולם לצרכי שיקום אפשרית רק "בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן", כאמור בהוראות סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין.

97. במקרה דנא הסוגיה דנא עשויה להיות רלוואנטית בעיקר בעניינו של נאשם 2, על רקע ההליך הטיפולי בו הוא השתתף לאחר שחרורו מן המעצר, והובאו לעיל טיעוני בא-כוחו בהקשר זה. הצדדים נחלקו לפניי בשאלה אם נאשם 2 אמנם היה מכור, כטענתו, לשימוש בסמים מסוכנים, ואם נדרש לו הליך טיפולי ממשיך בעניין זה. לטענת ב"כ המאשימה, התנהגותו של נאשם 2 בביצוע ההתפרצויות מלמדת על אדם הנמצא במלוא חושיו, ומסקנה זו מקבלת לשיטתה חיזוק רב בהתרשמות שירות המבחן מנאשם 2 בסמוך לאחר מעצרו בפרשה זו. לעומת זאת, ב"כ נאשם 2 הפנה למסקנותיו הסופיות של התסקיר ולמכתבים מהקהילה הטיפולית ומההוסטל (1/ס), המדברים בעד עצמם.

98. אכן, קיים הבדל גדול בין מי שנוהג להשתמש בסמים מסוכנים מדי פעם לבין מי שמכור לשימוש בהם, בדיוק כפי שקיים הבדל גדול בין מי שנוהג לשתות אלכוהול מדי פעם לבין אלכוהוליסט. מי שמשמש בסמים מסוכנים ללא היתר כדין אמנם מבצע עבירה פלילית, אך אין בכך כדי ללמד כי הוא סובל ממחלת התמכרות הטעונה טיפול. באשר לנאשם 2, קשה לומר כי יש לפניי אינדיקציה ברורה לקביעה כי הוא אמנם התמכר לשימוש בסמים מסוכנים. מכל מקום, אף אם סבל נאשם 2 עובר למעצרו ממחלת התמכרות, הטעונה המשך טיפול גם כיום, הפרשה דנא איננה ממין המקרים שבהם בית המשפט יבכר שיקולי שיקום על פני שיקולי ענישה, יחרוג ממתחמי העונש ההולמים ויקבע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו. אכן, נוכח חומרת הפרשה - לרבות בשל הפגיעות המצטברות במתלוננים מוחלשים רבים - אין מקום לעשות שימוש, בעניינו של נאשם 2, בסמכויות המוקנות לבית המשפט בהוראות סעיף 40ד לחוק העונשין. דברים אלה נכונים, בבחינת קל וחומר, גם בעניינו של נאשם 1.

99. בעניינו של נאשם 2 לא למותר להעיר שתי הערות נוספות. ראשית, גם התסקיר, על אף המלצותיו החיוביות, לא המליץ שלא לנקוט עם הנאשם בדרך ענישה של מאסר בפועל, אלא הסתפק בהמלצה שלא למצות את הדין עמו ולהתחשב במאמצים אותם השקיע בהליך הטיפול בקביעת משך המאסר שייגזר עליו. שנית, כפי שצוין כבר לעיל, ענישה ושיקום אינם בהכרח בבחינת תרתי דסתרי. הלכה למעשה, שירות בתי הסוהר מקדם תכניות רבות ושונות שמטרתן שיקומם של אסירים במהלך תקופת מאסרם, הן בגמילה מהתמכרויות למיניהן והן בהקניית ידע ומיומנויות שיסייעו לאסירים להשתלב

בחברה הנורמטיבית לאחר שחרור מן הכלא. נראה אפוא כי אם נאשם 2 רק ירצה בכך הוא יוכל לבקש להשתלב באחת מתכניות אלה, בהתאם לנתוניו.

ח. גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים:

100. לאחר קביעת מתחמי העונש ההולמים על בית המשפט לגזור את עונשם של הנאשמים בתוך מתחמים אלה. זאת, תוך התחשבות בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בהוראות סעיף 40א לחוק העונשין.

101. באשר לנאשמים דנא, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשם כאמור הם כלהלן:

(1) נסיבותיהם האישיות של הנאשמים והשלכותיהן:

102. שני הנאשמים הינם כאמור גברים צעירים, בשנות העשרים לחייהם: נאשם 1 יליד שנת 1990 ונאשם 2 יליד שנת 1987. פשיטא, כי עונש של מאסר בפועל, לתקופה ממושכת, יפגע הן בנאשמים והן במשפחותיהם, ויש ליתן משקל מסוים לנתון זה. יחד עם זאת, שני הנאשמים אינם נשואים ואין להם ילדים, כך שלא ניתן לדבר על פגיעה בילדים.

103. כעולה מהראיות שהובאו לפניי, הן במסגרת שמיעת הראיות עובר להכרעת הדין והן במסגרת הראיות לקביעת העונש לאחר הרשעת הנאשמים, נסיבות חייהם של הנאשמים אינן חריגות. הנאשמים אמנם גדלו בשכונה שתוארה כשכונה "לא פשוטה" (ר' בפרוטוקול, עמ' 591 שורה 5) ואף לא רכשו השכלה גבוהה. יחד עם זאת, משפחותיהם הקרובות של שני הנאשמים אינן, בשום אופן, משפחות עברייניות, כלהלן:

נאשם 1 - מר אליהו, אביו של נאשם 1, תיאר את משפחתו של נאשם 1 כמשפחה של בעלי תשובה. עדי האופי תיארו משפחה נורמטיבית חמה, מלוכדת ותומכת, וכך גם עולה מחוות הדעת מטעמו (ס' 2). שתי אחיותיו של נאשם 1 תוארו כנורמטיביות. נאשם 1 זכה לחינוך מקטנותו, במסגרות תורניות שונות, עד שבחר מרצונו-הוא לפרוש מהלימודים.

נאשם 2 - כאמור בתסקיר, לנאשם 2 שלושה אחים ואחיות, כולם ללא מעורבות פלילית. הוריו של נאשם 2 התגרשו בילדותו והוא גדל עם אמו, אך לא מדובר בנתון השונה מנתניהם של אזרחים נורמטיביים רבים. נאשם 2 השלים 10 שנות לימודים, אך לא גויס לצה"ל בשל הסתבכות עם החוק. לטענת ב"כ נאשם 2, אביו של נאשם 2 ניתק את הקשר עם ילדיו ולא שילם מזונות ועקב כך סבלה המשפחה ממצוקה כלכלית.

104. לא מדובר, אם כן, בנאשמים שניתן לומר עליהם כי נסיבות חיים קשות ויוצאות דופן הן שהובילו אותם לדרך הפשע, ובוודאי שלא מדובר במקרה של "נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה", כאמור בהוראות סעיף 40א(8) לחוק העונשין. בהקשר זה ישנה גם משמעות לעובדה שלא מדובר בביצועה של עבירה בודדת, או של מספר עבירות, אלא בביצוע אינטנסיבי, חוזר ונשנה, של התפרצויות רבות. עובדה זו מלמדת, על פני הדברים, כי אין עסקין בנאשמים שפעלו מתוך מצוקה נקודתית, או מתוך דחף רגעי, או במי שכשלו בביצוע עבירה באופן חד פעמי.

105. ב"כ נאשם 1 ער לכך שלא ניתן לתאר את העבירות בהן הורשעו הנאשמים כ"מעידה חד פעמית", הגם שכך טענו חלק מעדי האופי. יחד עם זאת, כך לשיטתו, עסקין בתקופה קצרה יחסית בה נאשם 1 נגרר אחר גורמים שליליים, אשר אינה מאפיינת את דרך חייו. ואולם, אין בידי לקבל טיעון זה. תקופה של כארבעה וחצי חודשים אינה תקופה קצרה, בפרט כאשר בתקופה זו ביצעו הנאשמים סדרה של עבירות מתוחכמות, שביצוען דרש תכנון והכנה מוקדמים. המסקנה המתבקשת מכל הנ"ל הינה, אפוא, שעסקין בנאשמים אשר אמצו דרך חיים עבריינית במודעות מלאה ומתוך רצון חופשי.

106. מתוך דברי נאשם 2 לשירות המבחן, וגם במידה מסוימת מדבריו בבית המשפט, עולה כי הוא משליך את אחריותו לביצוע עבירות רכוש על שימוש בסמים מסוכנים. ואולם, אין מדובר בנסיבה לקולה ואף יש בדברים כדי ללמד על ניסיון לחמוק מאחריות, למצער במישור המוסרי. לא למותר להוסיף אפוא את מה שאמור להיות מובן-מאליו, דהיינו: ששימוש בסמים מסוכנים - לבד מהיותו אסור-כשלעצמו - אינו בבחינת היתר לביצוען של עבירות רכוש, שהרי אדם אינו מתפרק-כביכול מאחריותו לבחירותיו עקב שימוש בסמים מסוכנים. עוד יש לציין, בהקשר לתסקיר שהוכן בעניינו של נאשם 2, כי הגם שהמלצות התסקיר הן חיוביות, לא מדובר בתסקיר הכולל המלצות חריגות או המלצות היוצאות-מגדרן. כפי שאזכר כבר לעיל, על אף ההמלצות החיוביות לא המליץ התסקיר להימנע מלהטיל על נאשם 2 ענישה בדרך של מאסר בפועל אלא הסתפק בהמלצה כללית שלא למצות עמו את הדין.

(2) שיתוף פעולה עם רשויות אכיפת החוק:

107. שני הנאשמים לא שיתפו פעולה עם רשויות אכיפת החוק: לא בשלב תפיסתם בשטח, לא בשלב החקירה ואף לא בשלב המשפט. הנאשמים הודו אמנם במרבית עובדות אישום 1 ואישום 4, ונאשם 2 גם בעובדות אישום 26. יחד עם זאת, דובר בהודאה חלקית שבלית-ברירה: הנאשמים הודו אך ורק באותן עובדות שלגביהן הביאה המאשימה ראיות חד משמעיות וחותרות, כך שהם לא יכלו להכחישן. יתר על כן, גם באישומים בהם הודו הנאשמים כאמור, הם הכחישו עובדות מהותיות ואף עמדו על זימונם של המתלוננים לעדות בבית המשפט, לרבות המתלוננת הקשישה באישום 4 והעוזרת הפיליפינית של בעלה החולה.

108. במשפטנו עומדת לכל חשוד זכות-יסוד שלא לשאת פעולה עם חוקריו, ולכל נאשם זכות-יסוד לדרוש ניהול מלא של משפטו, לרבות בהוכחת כל עובדה ועובדה מהעובדות להן טוענת המאשימה בכתב האישום. פשיטא אפוא כי אין לזקוף לחובתו של נאשם את עמידתו על ניהול משפט באופן מלא (ור' גם בהוראות סעיף 40א(6) סיפא לחוק העונשין). יחד עם זאת ברור, כי נאשם שנוהג באופן שכזה אינו זכאי להקלה המהותית, הניתנת למי שמודה באשמתו ונוטל אחריות על מעשיו. יש להדגיש בהקשר זה, כי הודאת נאשם בעובדות כתב האישום בו הוא מואשם הינה נסיבה מהותית לקולת העונש בשני מישורים שונים ומצטברים. ראשית, בהודאת נאשם יש כדי לחסוך מהעדים, ובעיקר מהמתלוננים, הן את משאבי הזמן והן את המשאבים הנפשיים הכרוכים במעמד הקשה של מתן עדות בבית המשפט, לרבות במבחן החקירה שכנגד. שנית, ולא פחות חשוב מכך, בהודאת נאשם בעובדות כתב האישום יש משום נטילת אחריות של הנאשם על מעשיו - כלפי החברה בכלל וכלפי המתלוננים בפרט - ואף הפנמה של אחריות זו, כלפי עצמו.

109. מן הראוי להביא בהקשר זה את הפסוק המפורסם מספר משלי, הידוע בעיקר בסיפא שלו, שלפיו: "מִכְסֵּה פִשְׁעוֹ לֹא יִחַם וְהַנִּיחַ מִדָּוָה יִבְרָחֶם" (משלי, פרק כ"ח פסוק י"ג). פסוק זה פורש על ידי המלבי"ם

- מגדולי רבני המאה הי"ט ופרשן מובהק של התנ"ך - כלהלן:

מי שעוסק לכסות פשעיו, לא יצליח בכיסוי הזה כי תגלה רעתו בקהל ואז לא ירחמו עליו, אחר שראו שאינו מתחרט על רעתו, כי עוסק להעלימה מבני אדם הגם שידועים לה', אבל מי שמודה על פשעיו ומקבל עליו לעזוב דרכו, זה סימן שהוא מתחרט ומתנחם, הוא ירוחם (הציטוט מובא מתוך פרויקט השו"ת המקוון, של אוניברסיטת בר-אילן).

110. הפסוק מלמדנו אם כן, מחד גיסא, כי העוסק בכיסוי פשעיו לא יצליח שכן סופם להתגלות, או אז לא יזכה שידונו אותו לכף זכות משום שעיסוקו בהעלמת מעשיו מלמד שאינו מתחרט על ביצועם. מאידך גיסא, הודאה כשלעצמה אינה מספקת על מנת שעברין יזכה למידת הרחמים. עברין המבקש לזכות במידה זו צריך לא רק להודות במעשיו אלא גם לעזוב את דרכו הרעה, להתחרט ולהתנחם. מכאן, שבענינים של הנאשמים דנא חלים שני חלקי הפסוק: מצד אחד, הנאשמים עשו כל שביכולתם כדי לכסות על פשעיהם, אך לא הצליחו בכך. מצד שני, הנאשמים לא רק שלא הודו ולא נטלו אחריות על מעשיהם, אלא שהם גם לא עשו מעשים המצביעים על נטישת דרכם הרעה, קבלת הדין או הבעת חרטה ממשית כלשהי.

111. בהיבט אחרון זה יש לציין את דרך התנהלותם של הנאשמים בניהול המשפט, שמלמדת כי לכאורה יש ממש בטיעון ב"כ המאשימה אודות ניהול "טקטי" של סחבת על מנת להגיע למצב של שחרור ממעצר והתמשכות הליכים שתבטא בהקלה עונשית. כמעט אין צריך לומר, כי בהתנהלות כזו אין משום קבלת הדין - כנדרש בפסוק הנ"ל - אלא דווקא ההיפך הגמור, כלומר, ניסיון לסיכול יישומו של הדין. גם אם ניסיון זה נעשה על רקע חששותיהם של הנאשמים מהעונשים הכבדים הנגזרים על ידי בתי המשפט בכגון דא, אין בכך כדי להפוך התנהלות כזו ללגיטימית (באשר לחששות הנאשמים מהעונש יש לציין את דברי נאשם 1 למדובב, בעניין העונשים הנגזרים בגין התפרצות אחת, כלהלן: "בלי עבר בלי כלום על התפרצות בום שנתיים שלוש" - ת/19א, עמ' 16 שורה 28).

112. בדברי הנאשמים במסגרת חקירת המשטרה (ענין הרלוואנטי לנאשם 1, בדבריו למדובב) ובעדויותיהם בבית המשפט לא ניכרה אמפתיה כלשהי של הנאשמים לנפגעי העבירות, לרבות הקשישים והחולים שביניהם, או חרטה כלשהי. בדברם האחרון לעונש שינו הנאשמים את טעמם. שני הנאשמים דיברו מפורשות על טעויות שעשו, על חרטה ואף על רצון לכפר על הנזקים שגרמו. יחד עם זאת, הדברים היו לקוניים למדי, והנאשמים לא ציינו במדויק על מה הם מתחרטים. יתר על כן, בעוד שבחוות הדעת מטעם נאשם 1 (2/ס) ישנו פירוט רב של דבריו אודות רצון להשתנות, חרטה ואף אמפתיה למתלוננים, בבית המשפט נאמרו דברים אחרים. נאשם 1, בדבריו הקצרים לעונש, אמנם דיבר על רצון "להחזיר לחברה", אך לא התייחס כלל למתלוננים הקשישים הרבים, שכזכור רבים מהם העידו בפני בית המשפט באופן שסבלם נפרש גם לפני הנאשמים. להבדיל, באותם דברים קצרים שאמר חזר נאשם 1 שלוש פעמים על בקשתו שבית המשפט יתחשב בו.

113. נאשם 2 אמנם התבטא בנושאים אלה, של חרטה ושל נטילת אחריות, באופן ברור ומפורט יותר מנאשם 1, אך גם בדבריו לא הובהר בדיוק על מה הוא מתחרט. זאת ועוד: ממכלול דברי נאשם 2 עולה כי גם הוא, כמו נאשם 1, עסוק אך ורק בצרכיו, בקשייו הנטענים ובתכניותיו לעתיד. אף דברי נאשם 2 לשירות המבחן ולעובדים הסוציאליים בקהילה הטיפולית ובהוסטל - כפי שהם עולים מהתסקיר ומהמכתבים 1/ס - מצביעים בבירור על עיסוק בלעדי של נאשם 2 בעצמו ובצרותיו, ואין בהם אזכור, ולו במילה, של קורבנותיו הקשישים. במכתב גב' כרמל מצוין כי נאשם 2 "הביע בושה ותחושות חרטה

בעקבות הצער שהעביר את משפחתו והציב לעצמו כמטרה לפצות אותם" (ר' בפסקה 43 דלעיל), אך שוב מדובר בעיסוק של נאשם 2 בעצמו ובמשפחתו, תוך התעלמות מכך שחרטה ופיצויים צריך שיופנו, בעיקרם, לנפגעי העבירות.

114. התמונה הברורה, המצטיירת מן הראיות, היא אפוא של נאשמים המרוכזים כל-כולם באינטרסים הצרים שלהם ואינם מקדישים מחשבה ממשית לנזקים, לכאב ולצער אותם גרמו בהתנהגותם לזולתם. בהקשר זה, ראוי להוסיף ולציין עוד את שני אלה:

ראשית, הגם שהנאשמים הזכירו, בסופו של דבר, רצון לכפר על מעשיהם, לא זו בלבד שהם נמנעו מלהציע פיצוי כספי למתלוננים אלא שהם אף ביקשו במפורש שבית המשפט יימנע מפסיקת פיצויים (ר' דברי ב"כ נאשם 1 בפרוטוקול, עמ' 601 שורה 5). לא למותר להעיר כי על אף ששני הנאשמים הפקידו סכומי כסף נכבדים בקופת בית המשפט לצורך שחרורם מן המעצר, הם לא הציעו כי כספים אלה ישמשו לצרכי פיצוי המתלוננים, ורצונם הברור של הנאשמים הוא להימנע מלשלם פיצוי כספי כלשהו לאותם מתלוננים שבהם הם פגעו.

שנית, וזוהי אולי הנקודה העיקרית כאן: מדברי הנאשמים נראה כי הם אינם מבינים כלל את חומרתם הרבה של מעשיהם ואף אינם מבינים כי עליהם לשאת בעונש ממשי כלשהו בגין מעשיהם החמורים. נראה שהנאשמים סבורים כי משהואילו לומר בבית המשפט שהם מתחרטים על מעשיהם ושבוונותם לתקן את דרכיהם בעתיד, הרי שעל בית המשפט להימנע מהטלת עונש כלשהו עליהם. בוודאי שאין בהשקפה שכזו משום קבלת הדין, קל וחומר הפנמת אחריות.

(3) עבר פלילי או העדרו:

115. לנאשם 1 אין הרשעות קודמות. לנאשם 2 הרשעה קודמת אחת, ישנה יחסית, משנת 2008. ניתן אם כן לומר שעברם של שני הנאשמים, שהינם כאמור גברים צעירים, הינו נקי. עובדה זו מהווה, כמובן, נסיבה מהותית לקולת העונש. אכן, בתי המשפט מייחסים משמעות מהותית לקולה להיעדר עבר פלילי (ור' גם בהוראות סעיף 40א(11) לחוק העונשין), שכן אין דומה עניינו של נאשם שמובא בפעם הראשונה לפני בית המשפט לעניינו של נאשם אשר חרף הליך משפטי קודם והרשעה קודמת שב לסורו וחזר לבצע עבירות.

116. זאת ועוד, בהקשר זה יש גם לציין כי מדובר בנאשמים שטרם ריצו עונש של מאסר בפועל. כידוע, ריצוי עונש ראשון של מאסר בפועל כרוך בקשיים מיוחדים. לפיכך בתי המשפט נותנים משקל מסוים לקשיים אלה כנסיבה לקולת העונש, והדברים רלוואנטיים גם לעניינם של הנאשמים דנא.

(4) התנהגות רשויות אכיפת החוק:

117. לעניין גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים יש מקום להתחשב, במקרים המתאימים, גם בהתנהגות רשויות אכיפת החוק (ר' בהוראות סעיף 40א(9) לחוק העונשין. לפרשנות ההוראות ר' ביתר הרחבה בת.פ. 54741-07-13 **מדינת ישראל נ' נג'אר** (2014), בפסקה 16 לגזר הדין).

118. בהקשר זה יש לציין את הקביעות בהכרעת הדין אודות התקלות שנפלו בכל הקשור להעברת חומר

החקירה להגנה במועד. כאמור שם, דובר בתקלות כה משמעותיות, עד שבתחילת הדרך ב"כ המאשימה עצמה לא היתה מודעת למלוא היקף חומר החקירה הרלוואנטי. יתר על כן, גילוי של חומר חקירה נוסף, בעקבות בקשות מטעם הנאשמים, אף הביא את המאשימה לחזור בה מאישום 2 (ר' בפסקה 248 להכרעת הדין ואילך). מדובר אם כן בתקלות משמעותיות, שלא היו צריכות לקרות. לפיכך - הגם שבסופו של דבר הועבר כל חומר החקירה הרלוואנטי לידי ההגנה, כך שהגנתם של הנאשמים לא נפגעה - מדובר בנסיבה שיש להתחשב בה לקולת העונש, בהתאם להוראות הדין שאזכרו לעיל.

(5) חלופ הזמן מעת ביצוע העבירות:

119. ב"כ נאשם 2 ציין בטיעונו את פרק הזמן של כשנתיים ימים, אשר חלף מאז ביצוע העבירות דנא ועד היום; ואכן, "חלופ הזמן מעת ביצוע העבירה" הינו אחת מהנסיבות שבהן רשאי בית המשפט להתחשב בעת גזירת דינו של נאשם בתוך מתחם העונש ההולם (ר' בהוראות סעיף 40א(10) לחוק העונשין).

120. ואולם, במקרה דנא לא ניתן להתחשב בנסיבה זו כנסיבה לקולת עונשם של הנאשמים. כתב האישום הוגש בחודש ספטמבר 2013, זמן קצר יחסית לאחר מעצרו של הנאשמים בעקבות אירועי אישום 1. לאחר מכן נקבע לוח זמנים הולם לניהול שמיעת המשפט, כאשר דרך התנהלותם של הנאשמים היא שגרמה לעיכובים בשמיעתו. אכן, מתחילת המשפט התנהלות הנאשמים, לרבות בהגשת בקשות דחייה חוזרות ונשנות, היא שמנעה את שמיעת המשפט בקצב הולם ועל פי לוח הזמנים שנקבע. תשובת הנאשמים לאישומים לא ניתנה במועד שנקבע לכך, ומועדים שנקבעו לשמיעת ראיות בוטלו על רקע החלפות ייצוג. גם לאחר החלפות ייצוג הוגשו בקשות לדחיות דיונים, מסיבות שונות ומשונות, והדברים נמשכו אף לאחר מתן הכרעת הדין.

121. פשיטא אפוא, כי ככל שלנאשמים טרוניות אודות התמשכות ההליכים המשפטיים הרי שאין להם להלין אלא על עצמם. לא זו אף זו: בסופו של יום וחרף כל העיכובים, הרי שבהתחשב בהיקפו של התיק - דהיינו: במספר העדים שהעידו בפני בית המשפט, בכמות המוצגים שהוגשו ובהיקף הטיעונים שנשמעו - לא ניתן לדבר על התמשכות הליכים העשויה לשמש כנסיבה לקולת העונש.

(6) שיקולי שיקום:

122. כפי שהובהר בפרק ז' דלעיל, אין מקום בפרשה דנא לחרוג לכף קולה ממתחמי העונש ההולמים בשל שיקולי שיקום. יחד עם זאת, שיקולי השיקום עשויים לשמש לא רק כעילה לחריגה ממתחמי העונש ההולמים אלא גם כנסיבה לקולה בגזירת העונש בתוך המתחמים. הוראות סעיף 40א לחוק העונשין, הקובעות את הנסיבות שבהן רשאי בית המשפט להתחשב בגזירת עונשו של נאשם בתוך מתחם העונש ההולם, אמנם אינן מתייחסות לסוגיית השיקום. יחד עם זאת, הוראות סעיף 40א סיפא מותירות בידי בית המשפט את הסמכות להתחשב בהקשר זה בנסיבות נוספות, שאינן מנויות בסעיף 40א. שיקולי השיקום עשויים אפוא לשמש, במקרים המתאימים, כנסיבה לקולה במסגרת גזירת העונש בתוך מתחמי העונש ההולמים, גם כאשר בית המשפט אינו מוצא מקום לחרוג מהמתחמים עצמם משיקולים אלה.

123. מהראיות שהוגשו לעניין העונש, כמו גם מהתסקיר בעניינו של נאשם 2, עולה כי יש מקום להתחשב לכף קולה, במישור גזירת העונש בתוך מתחמי העונש ההולמים, בשיקולי השיקום. כפי שעלה מהראיות

שהוגשו לפניו, שני הנאשמים הינם גברים צעירים, שכיום כנראה מתחילים להבין כי עליהם לעשות שינוי עמוק ויסודי באורחות חייהם. מדובר אמנם אך בתחילתה של דרך ארוכה, שהנאשמים יצטרכו לעשות עם עצמם ועם משפחותיהם, הן במהלך נשיאת עונש המאסר שנגזר עליהם והן לאחר שחרורם מן הכלא. יחד עם זאת, עדיין יש מקום להתחשב לכך קולה בשיקול זה.

(7) גזירת עונשם של הנאשמים בתוך מתחמי העונש ההולמים - סיכום:

124. העולה משקלולם של הנסיבות והשיקולים הרלוואנטיים לגזירת העונש בתוך מתחמי העונש ההולמים, כאמור לעיל, הוא שבמקרה דנא כפות המאזניים מעוינות למדי, ועל כן יש טעם בטיעון ב"כ המאשימה לגזירת העונש באמצעם של מתחמי העונש ההולמים. יחד עם זאת, תוך מתן משקל של ממש לשיקולי השיקום ולאפשרות שהנאשמים אמנם יעמדו בהצהרותיהם וישנו מדרכיהם, אני קובע את עונש בשליש התחתון של מתחם העונש ההולם.

125. אשר על כן אני גוזר על כל אחד מהנאשמים, ברכיב המאסר בפועל, את העונשים הבאים:

באישום 10 - 22 חודשי מאסר בפועל.

ביתר אישומי ההתפרצות בהם הורשעו הנאשמים (17 במספר) - 16 חודשי מאסר בפועל (לכל אישום).

באישום 24 - 10 חודשי מאסר בפועל.

באישום 6 ובאישום 17 - 5 חודשי מאסר בפועל (לכל אישום).

ט. גזירת עונשם הכולל של הנאשמים בגין מכלול האירועים בהם הם הורשעו:

126. הגענו לשלב השלישי בגזירת עונשם של הנאשמים - כפי הגדרתו בפרק ד' דלעיל - דהיינו: גזירת עונשם הכולל של הנאשמים בגין כל האירועים שבהם הם הורשעו. בשלב זה על בית המשפט לקבוע את מידת החפיפה בין העונשים שנגזרו על הנאשמים בגין כל אירוע ואירוע או את הצטברותם. לחילופין, בית המשפט רשאי לגזור על הנאשמים עונש כולל אחד לכלל האירועים.

127. בפרשה דנא מדובר בשלב בעל חשיבות ראשונה במעלה, שכן הנאשמים הורשעו בביצועם של עשרים ואחד אירועים עברייניים שונים ומצטברים. לפיכך, העונש שבסופו של דבר יושת על הנאשמים ייגזר לא רק מקביעת מתחם העונש ההולם לכל אירוע ואירוע, או מקביעת העונש בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע לכל אירוע, אלא גם - ובמידה רבה - מהדרך שבה יחושב שקלולם של העונשים שיש לגזור בגין כל אחד מהאירועים.

(1) ההסדר החקוק שנקבע בהוראות תיקון 113:

128. השאלה כיצד ראוי לגזור את דינו של נאשם שהורשע בגין יותר מ"אירוע" אחד הינה סוגיה מרכזית בדיני הענישה כיום, ולא רק בפרשה דנא. בין אם הדבר נובע מאופיו של עולם הפשיעה דהיום וה"התמקצעות" בעבריינות, אם ניתן לכנות זאת כך, ובין אם מסיבה אחרת, המציאות המשפטית דהיום היא שבמקרים רבים כתבי אישום כוללים יותר מאשר אירוע אחד. הפרשה דנא הינה אמנם חריגה

בחומרתה, בשל מספר האירועים הרב שהיא כוללת, אך מקרים שבהם כתבי אישום כוללים שניים, שלושה או ארבעה אירועים נפרדים, הינם, למרבה הצער, חזון נפרץ.

129. והנה, הגם שמדובר בסוגיה סבוכה ושכיחה למדי, תיקון 113 הותיר אותה כמעט ללא הסדרה מהותית, תוך קביעת הסדרים שהינם טכניים בעיקרם:

הוראות סעיף 40ג(ב) - קובעות כי בית המשפט רשאי לגזור עונש כולל אחד לכל האירועים או עונש נפרד לכל אירוע, כאשר אם נקט בדרך אחרונה זו רשאי בית המשפט לקבוע את מידת החפיפה בין העונשים או את הצטברותם.

הוראות סעיף 40ד(4) - מטילות על בית המשפט חובת הנמקהמיום 10.7.2012 תיקון מס' 113 ס"ח תשע"ב מס' 2330 מיום 10.7.2012 עמ' 105 (ה"ח 241) באשר ל"דרך שבה גזר את דינו של הנאשם לאחר הרשעה בכמה עבירות המהוות כמה אירועים".

ואולם, שתי ההוראות אינן כוללות הנחיה כלשהי באשר לדרך גזירת הדין.

130. ההנחיה המהותית היחידה באשר לדרך גזירת העונש, במקרים של ריבוי עבירות וריבוי אירועים, מופיעה בהוראות סעיף 40ג(ג) לחוק העונשין. על פי הוראות סעיף-קטן זה, בגזירת הדין במקרים כאלה יתחשב בית המשפט "בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת". מדובר בהנחיה כללית, שהלכה למעשה מגלמת את "עיקרון הטוטאליות" (Principle of Totality) אשר פותח במשפט האנגלי. לפי עיקרון זה, גזירת העונש בגין מספר אירועים אינה צריכה להיות סיכום חשבונאי-אריתמטי של העונש הראוי בגין כל עבירה ועבירה או כל אירוע ואירוע, אלא צריכה לשמור על יחס הולם בין כל העבירות כמכלול - ומכאן המונח "טוטאליות" - לבין העונש הכולל שייגזר על הנאשם (על קווי הדמיון שבין הוראות תיקון 113 לבין הכללים המנחים לענישה בדין האנגלי, אשר נוסחו על ידי "מועצת הענישה" דשם (Sentencing Council), עמד כב' השופט ה' אבו שחאדה בת.פ. (רמ') 45092-04-14 **מדינת ישראל נ' פרץ** (2015), בפסקה 18 ואילך לגזר הדין).

131. דא עקא, שבעיקרון הטוטאליות אין משום הנחייה קונקרטית באשר לדרך גזירת הדין בגין מספר אירועים אלא הנחייה כללית בלבד - שבהוראות סעיף 40ג(ג) אף מנוסחת בעמימות משתמעת בלבד - שלפיה העונש הכולל צריך להיות נמוך מהסיכום האריתמטי של העונש שיש להשית בגין כל אירוע ואירוע בנפרד. זאת ועוד: העיקרון אינו קובע דרך להבניית הפעלת שיפוט הדעת השיפוטית במקרים כאלה, הגם שהבניית שיקול הדעת השיפוטית לצורך יצירת אחידות בענישה הינה מטרתו העיקרית של תיקון 113.

132. יש לציין כי חסר זה הופיע כבר בהצעת ועדת גולדברג, ועל כך עוד בזמנו נמתחה הביקורת (ר' ר' קנאי, "הבניית שיקול הדעת של השופט בקביעת העונש בעקבות דו"ח ועדת גולדברג", **מחקרי משפט** טו (תשנ"ט) 147, 184; ר' קנאי, "**ענישהבריבוי עבירות**" (בתוך: **עבריינותוּסטייהחברתית: תאוריהווישום**, משהאדדוויבלוולףעורכים, תשס"ב), 153, 169. פרופ' קנאי מצינת שם כי: "למעשה, כמעט שאין בהצעה זו הנחיה לשופט בסוגיה שלנו" (להלן יכונה המאמר - קנאי, **ריבוי עבירות**)). חסר חקיקתי זה הינו משמעותי במיוחד נוכח המציאות המשפטית דהיום, כפי שתוארה לעיל, וריבוי המקרים שבהם בתי המשפט נדרשים לגזור את דינם של נאשמים בגין יותר מאירוע אחד. פשיטא כי אין זה סביר

שבנושא מרכזי יחליט כל שופט כראות עיניו, ללא כל הבנייה של שיקול הדעת השיפוטי, בדיוק מצב הדברים שתיקון 113 ביקש למנוע. מכל מקום, בהיעדר הנחייה חקיקתית קונקרטית על בית המשפט להידרש לסוגיה ולקבוע את הכללים לפתרונה.

(2) השיקולים העקרוניים לגזירת הדין בריבוי אירועים:

133. במצב דברים של ריבוי אירועים על בית המשפט לקבוע את עונשו של נאשם אשר חזר וביצע עבירות באירועים שהינם נפרדים ועצמאיים זה מזה; כגון בפרשה דנא, בה מדובר בהתפרצויות לדירות מגורים השייכות למתלוננים שונים, במקומות ובמועדים השונים אלה מאלה. לכאורה, במבט ראשון, הדעת נותנת כי העונש בגין שתי התפרצויות (כדוגמא) צריך להיות צירוף העונש המגיע למבצע בגין כל אחת מהן. כל קביעה אחרת, משמעותה המעשית תהא מסר למבצע שלפיו אם הוא ביצע התפרצות אחת "כדאי לו" להמשיך ולבצע התפרצויות נוספות, שכן המחיר העונשי שהוא יידרש לשלם בעבור ביצוע של התפרצויות נוספות ילך ויפחת.

134. זאת ועוד, כאשר עברין מבצע שתי התפרצויות, ניתן להשקיף על ההתפרצות הראשונה (בזמן) כמעין עבר פלילי, המחייב דווקא הטלת עונש חמור יותר בגין ההתפרצות השנייה. אמנם עסקין בדוגמא בה הנאשם הורשע בגין ביצוע שתי ההתפרצויות בהליך משפטי אחד, כך שלא מתקיימת "מועדות" (שלאחר הרשעה) ולא ניתן לומר שמדובר בנאשם שלא למד את לקחו עקב הליך משפטי קודם שנוהל נגדו והעונש שהושת עליו במסגרתו (להגדרת "מועדות" ר' ש"ז פלר **יסודות בדיני עונשין**, כרך ג' (תשנ"ב-1992), בעמ' 319 ואילך). יחד עם זאת, ניתן לומר כי מדובר בנאשם המפר שוב ושוב את הוראות החוק, בהזדמנויות שונות, ועל כן הטיפול העונשי בו צריך להיות דווקא מחמיר יותר.

135. דא עקא, שחיי אנוש מוגבלים הם בזמן. בנסיבות אלה, צירוף אריתמטי של עונשים בגין אירועים נפרדים עשוי קל מהרה להגיע לתוצאות שעל פני הדברים אינן מידתיות, הן בהשוואה למשך חיי האדם הממוצע והן בהשוואה לעונש הקבוע בדין בגין ביצוע של העבירות החמורות ביותר. כאמור, בעבירת ההתפרצות, הרף העליון של מתחם המוצא עומד על שתי שנות מאסר. מכאן, שכאשר מדובר בעשרים התפרצויות, אם נלך בדרך של חישוב אריתמטי, עונשו של הנאשם שהורשע בביצוע עשוי להגיע לארבעים שנות מאסר; תוצאה שעל פני הדברים אינה סבירה, אינה הגיונית ואינה צודקת.

136. השיקול האמור, המדריך אותנו לקביעה של תוספת עונשית הולכת ופוחתת בגין אירועים עברייניים נוספים, מקבל חיזוק רב במחקר המדעי בתחומי הפסיכולוגיה והקרימינולוגיה. כבר במאה הי"ט התגלה, במסגרת המחקר שעסק בפסיכופיסיקה, החוק הפסיכופיסי שנהוג לכנותו Weber-Fechner Law. על פי חוק זה, היחס שבין גירוי פיסי כלשהו, לבין התפיסה האנושית של הגירוי, אינו יחס לינארי כי אם יחס לוגריתמי, דהיינו: הגדלה של הגירוי אינה מתבטאת בהגדלה זהה של התחושה האנושית, אלא בפחות מכך; וזאת באופן הולך ופוחת, כפונקציה לוגריתמית. ברבות השנים נמצאו לחוק האמור יישומים גם בתחומים לא-פיסיים של ההתנהגות האנושית. קרימינולוגים חקרו ומצאו שהחוק הפסיכופיסי מתאים גם להחלטות בדבר הענישה הראויה במצבים של ריבוי אירועים. אמנם אין הסכמה בין החוקרים באשר לתוכן הנוסחה שיש ליישמה בהקשר זה, אך קיים קונצנזוס רחב, של חוקרים ומדענים מארצות רבות, באשר לעיקרון, דהיינו: קביעה של תוספת עונשית הולכת ופוחתת בגין אירועים עברייניים נוספים (לסקירה תמציתית של המחקרים ר' קנאי, **ריבועבירות**, בעמ' 155 ואילך).

(3) משפט השוואתי:

137. במספר שיטות משפט, שבהן קיימת מסגרת נורמטיבית-חקיקתית להבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה, קיימות גם הנחיות מפורטות להבניית שיקול הדעת השיפוטי בגזירת הדין במצב דברים של ריבוי אירועים. הדוגמא הבולטת ביותר מצויה בכללים המנחים הפדראליים. לא כאן המקום לערוך דיון מקיף בכללים אלה, לרבות השלכותיהם ותוקפם, ודי לענייננו לציין כי נקבע בהם הסדר מפורט לענישה בריבוי אירועים. הסדר זה מופיע בחלק D לפרק השלישי לכללים. בדברי המבוא לחלק זה מצוין, בין השאר, כלהלן:

The rules in this Part seek to provide incremental punishment for significant additional criminal conduct. The most serious offense is used as a starting point. The other counts determine how much to increase the offense level. The amount of the additional punishment declines as the number of additional offenses increases (ר' דברי המבוא לחלק הנ"ל. ההדגשה הוספה)

138. הסיפא לדברים הנ"ל עולה בקנה אחד עם כל שנאמר לעיל, הן מבחינת הגיונם המשפטי של הדברים והן מבחינת המחקר הקרימינולוגי. ואכן, דומה כי הדברים התקבלו בשיטות משפט רבות. עמדה על כך פרופ' קנאי, בצינה:

ניתן לומר כי העיקרון הבסיסי משותף לכל השיטות: בכולן ריבוי עבירות גורר עונש חמור יותר משהיה ניתן על עבירה אחת, אפילו החמורה ביותר, אך אינו מביא לידי מתן עונש השווה בחומרתו לעונש שהיה ניתן על כל העבירות אילו נדונו בנפרד. יתר על כן, נראה שגם התוספת העונשית הניתנת בשל כל עבירה נוספת פוחתת ככל שמספר העבירות גדול יותר (ר' קנאי, ריבוי עבירות, בעמ' 155).

139. המסקנה המתבקשת הינה, אפוא, כלהלן: כאשר עסקינן בענישה בגין ריבוי אירועים, הענישה חייבת לבטא תוספת עונשית בעבור כל אירוע ואירוע, על מנת שהחוטא לא יצא נשכר ולא ייווצר מצב שבו אירוע עברייני, שבגינו הורשע הנאשם, יוותר ללא תגובה עונשית כלשהי. יחד עם זאת, את התוספת העונשית יש לחשב באופן הולך ופוחת בכל אירוע נוסף. מסקנה זו מתחייבת ממהות העניין, כפי שהיא הובהרה לעיל, והיא אף עולה בקנה אחד עם "עקרון הטוטאליות" אשר אומץ בהוראות סעיף 40(ג) לחוק העונשין. נוכח העקרונות שצוינו לעיל, כאשר מדובר במספר אירועים בעלי חומרה שונה, החישוב יתחיל באירוע החמור ביותר ויערך בסדר חומרה יורד, מהאירוע החמור ביותר אל האירוע הקל ביותר.

(4) יישום העקרונות לשם הבניית שיקול הדעת בענישה בריבוי אירועים:

140. לרקע כל האמור לעיל נשאלת השאלה כיצד יש ליישם את העקרונות שפורטו לעיל למסגרת שתוכל להבנות את שיקול הדעת בענישה בריבוי אירועים. כאמור, הגם שקיימת הסכמה רחבה למדי בכל הקשור לעקרונות הנ"ל, אין הסכמה כללית באשר לאופן יישומם של העקרונות. על פי הפסיקה הנהוגה בבית משפט זה בעבירות רכוש, נראה כי נכון יהיה לקבוע, כאשר מדובר בריבוי אירועים, תוספת עונשית לכל אירוע נוסף המופחתת בשמינית, באופן מצטבר. כלומר, לשם דוגמא, כאשר מדובר במספר אירועים שהינם בעלי חומרה עונשית זהה, יש לפעול כלהלן: בגין האירוע הראשון יש לקבוע את העונש הראוי; בגין האירוע השני יש להוסיף את אותו העונש, פחות שמינית; בגין האירוע השלישי יש להוסיף את

התוספת שנקבעה באירוע השני, פחות שמינית; וכן הלאה. כלומר, מדובר בסדרה הנדסית יורדת, בעלת מנה של שבע שמיניות (0.875). בנוסף, כאשר מדובר באירועים בעלי חומרה עונשית שונה, יש לעבור מן האירוע הכבד ביותר מבחינה עונשית אל הקל ביותר, תוך חישוב יחסי.

141. דרך חישוב זו שומרת על שני העקרונות שצינו לעיל: מחד גיסא, היא קובעת תוספת עונשית משמעותית בגין כל אירוע עברייני נוסף, ובכך מונעת מצב דברים בו העברין החוטא יצא נשכר כאשר הוא חוזר ומבצע עבירות. מאידך גיסא, היא מונעת הצטברות לא מידתית של עונשים, ומצב דברים בו העונש הכולל שיוטל על הנאשם יהיה בלתי פרופורציונלי לחומרתם הכוללת של מעשיו. יש להדגיש כי נוסחה זו אינה אמורה להיות מעין "מיטת סדום" נורמטיבית לגזירת העונש במקרים של ריבוי אירועים, ואין בה כדי לגרוע משיקול דעתו השיפוטי של בית המשפט. מטרתה היא אך ליתן לבית המשפט נקודת מוצא, או אינדיקציה, באשר לחומרה המצטברת של כלל האירועים, ובכך להבנות את דרך הפעלת שיקול הדעת השיפוטי במקרים של ריבוי אירועים באמצעות הנהרה קונקרטי של החומרה המצטברת האמורה.

142. אין מקום להירתע מקביעת נוסחה לענישה בריבוי אירועים, ותהא תבניתה אשר תהא, שהרי האפשרות האחרת היא שכל שופט יפעל בכל מקרה של ריבוי אירועים כראות עיניו - מבלי שתעמוד לנגד עיניו נקודת מוצא קונקרטי כלשהי - כלומר בדיוק מצב הדברים שוועדת גולדברג ביקשה למנוע באמצעות תיקון החקיקה (שבסופו של דבר התקבל בתיקון 113). לא למותר אפוא להזכיר את דברי כב' השופט ח' כהן, שצוטטו בפתח דו"ח ועדת גולדברג, בהם הוא מתח ביקורת חריפה על קביעת מידת עונש על פי "התחושה הקולעת (ה)נחה על השופט, מכוח תפקידו, כמו רוח הקודש".

143. יש להעיר כי אפשרית ביקורת על תבנית הנוסחה הנ"ל, בשני היבטים שונים:

ראשית, ניתן לטעון שתוכן הנוסחה צריך להיות שונה, למשל בדרך של הפחתת שישית מהעונש, להבדיל משמינית, בגין כל אירוע נוסף.

שנית, ניתן לטעון שתוכן הנוסחה - דהיינו מידת ההפחתה בעונש בגין כל אירוע נוסף - צריך להיקבע בהתאם לנסיבות המקרה העומד לדיון, תוך בחינת שיקולים הדומים במהותם לשיקולים הרלוואנטיים לקביעת מתחם העונש ההולם.

יחד עם זאת, ברור לגמרי כי גזירת העונש בריבוי אירועים, ללא כללים מנחים כלשהם להבניית שיקול הדעת השיפוטי, אינה אפשרות רצויה ואף אינה עולה בקנה אחד עם הרציונל החקיקתי שביסוד הוראות תיקון 113 לחוק העונשין.

144. ולענייננו: בפרשה בה עסקין מדובר בעשרים ואחד אירועים עברייניים. אירועים אלה, במדרג חומרה יורד, הם כלהלן: אירוע אחד של התפרצות בו גם הותקפה מתלוננת קשישה; שבעה עשר אירועי התפרצות; אירוע אחד של ניסיון התפרצות; ושני אירועים של קשירת קשר. העונש שנגזר על הנאשמים בגין כל אחד מהאירועים נקבע כאמור בפרק ח' דלעיל. החישוב המשוקלל של כל עונשים אלה, על פי הנוסחה הנ"ל, תוך מעבר מן הכבד אל הקל בחישוב יחסי, מביא לתוצאה של תקופת מאסר של עשר שנים וארבעה חודשים. לפיכך, נקודת המוצא היא כי בפרשה דנא יש להשית על כל אחד מהנאשמים, ברכיב המאסר בפועל, עונש מאסר של עשר שנים וארבעה חודשים. בהתחשב במכלול נסיבות הפרשה דנא ניתן לעגל תוצאה זו כלפי מטה. מכאן, שיש לגזור על כל אחד מהנאשמים, ברכיב המאסר בפועל,

עונש של עשר שנות מאסר.

(5) גזירת העונש בדרכי החילופית:

145. על פי הוראות סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, לאחר קביעת מתחמי עונש הולמים נפרדים לכל אירוע ואירוע שבגינו הורשע הנאשם, רשאי בית המשפט, לגזור את העונש גם בדרכי של קביעת עונש כולל אחד לכל האירועים. אמנם בדרכי זו גזר הדין אינו מגלה את החומרה הקונקרטית אותה ייחס בית המשפט לכל אחד מהאירועים שבגינו הורשע הנאשם, אך הוראות הדין מתירות זאת. הוראות סעיף 40ג(ג) לחוק העונשין חלות גם על גזירת העונש בדרכי זו, ולפיכך בגזירת העונש על בית המשפט להתחשב "במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, ולשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש", לרבות תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת.

146. גם אם נלך בדרכי מכלילה זו נקל להבחין כי עסקינן בפרשה חמורה במיוחד. מדובר במספר רב של עבירות, שנעברו באירועים רבים ובתדירות גבוהה, על פני תקופה לא מבוטלת של כארבעה וחצי חודשים. יתר על כן, הנאשמים פעלו במסגרת דפוס פעולה מתוחכם, שנועד להונות את נפגעי העבירה ולהקל על ביצוע העבירות; והכל כמפורט בהכרעת הדין. בין השאר, הנאשמים פעלו יחד עם אחרים, שסייעו בידם הן בהשגת המפתחות המותאמים לדירות המתלוננים והן בעריכת שיחות הריקון שהוציאו את המתלוננים מהדירות ו"פינו את השטח" בעבור הנאשמים. פעילות אינטנסיבית ומתמשכת זו, במסגרת חבורה מאורגנת, יש בה כדי להגביר עוד יותר את המסוכנות החברתית - הנשקפת ממילא מביצוע מתוחכם וסדרתי של עבירות התפרצות - והיא מלמדת על חומרת התנהגותם של הנאשמים.

147. בנוסף לכל אלה, נפגעי העבירות היו ברובם אנשים מבוגרים, לעיתים קשישים החולים במחלות שונות ובמקרים מסוימים אף נכים או חולים הנאלצים להיעזר בעובדים סיעודיים (ר' באישום 4 ובאישום 10). נוכח ריבוי האירועים ברור לגמרי כי לא מדובר בעניין מקרי, והמסקנה היא שהקורבנות המוחלשים הנ"ל נבחרו באופן ציני, על ידי הנאשמים או על ידי שותפיהם, כ"טרף קל". כידוע, עבירות נגד קורבנות מוחלשים הן חמורות באופן כללי, ועבירות רכוש נגד קשישים אינן יוצאות מכלל זה. ב"כ נאשם 1 ביקש לטעון בהקשר זה כי מתוך הקביעות בהכרעת הדין, שלפיהן הנאשמים לא היו מודעים בדיוק לדרכי בה הושגו המפתחות המותאמים (ר' בפסקה 100 להכרעת הדין), יש ללמוד כי הנאשמים לא היו מודעים לכך שמדובר בקורבנות קשישים. ואולם, אין לקבל את הטענה. מעבר לכך שהנאשמים עצמם לא העלו גרסה כזו, ברי כי הנאשמים ידעו היטב להיכן הם מתפרצים, מהו הרכוש שהם גונבים ומה הם מאפייניו, ועל כן אין לקבל כל טענה מטעמים בנושא זה.

148. ראוי להבהיר, כי עבירות רכוש נגד קשישים הן עבירות מגונות, משום שהן נסמכות על שתי ההנחות העובדתיות הבאות:

האחת - קשישים הם בעלי רכוש אותו הספיקו לצבור במהלך חייהם, ובמקרים רבים הם נוהגים להחזיק בדירותיהם בכסף מזומן ובתכשיטים.

השנייה - קשישים הם בעלי יכולת מצומצמת להתנגד למבצעי העבירה, ככל שתיווצר היתקלות בינם לבין המבצעים.

הנחות אלה, ככלל, הן נכונות מבחינה עובדתית, אך בה בעת נבזיות וחסרות-לב מבחינה ערכית. ואכן, הדברים באו לידי ביטוי גם בפרשה דנא, ובהקשר זה ראוי להדגיש במיוחד את תקיפת המתלוננת הקשישה באישום 10.

ברי, כי לנאשמים לא היתה כל כוונה לתקוף מתלוננת זו, או לפגוע בה פיזית, והם אף נקטו באמצעי של שיחת ריקון על מנת להימנע מכל מגע עמה. יחד עם זאת, משנתקלו הנאשמים במתלוננת הם לא הססו לתקוף אותה כדי להימלט עם שללם - כסף מזומן ותכשיטים יקרי ערך - ועל ידי כך להשלים את ביצוע עבירת הגניבה (ומכאן העבירה הנוספת של תקיפה לשם גניבה, לפי הוראות סעיף 381(א)(2) לחוק העונשין, שגם בה הורשעו הנאשמים באישום זה). זאת ועוד: הדרך בה תקפו הנאשמים את המתלוננת - בדחיפתה בכוח רב באופן שגרם לה להתגלגל במדרגות - מלמדת לא רק על חוסר אמפתיה אלא גם על אטימות ליבם של הנאשמים ואדישותם הגמורה לגורלה של המתלוננת, קשישה בת שמונים, שבנסיבות אלה אך בדרך מקרה לא היה חמור יותר. אף היבטים אלה יש לשקול, ולחומרה, בעת גזירת דינם הכולל של הנאשמים.

149. בנוסף, בין האישומים הרבים בהם הורשעו הנאשמים קיימת זיקה, במובן זה שהגם שמדובר באירועים עברייניים עצמאיים ונפרדים אלה מאלה, כולם עניינם באירועי התפרצות. בנסיבות אלה, בפרט לרקע המאפיינים של המתלוננים כאנשים מבוגרים, שרובם החזיקו בדירותיהם בתכשיטים ובסכומי כסף במזומן, הנזק הרכושי המצטבר שנגרם בפרשה דנא הינו גבוה מאוד. לא זו אף זו, הנאשמים נהגו להשאיר אחריהם אנדרלמוסיה בדירות, כך שלנפגעי העבירות נגרמו גם עוגמת נפש ורוגז רב, בנוסף לנזקים הרכושיים.

150. פשיטא, אפוא, כי עסקינן בפרשה חמורה במיוחד. לפיכך, אם בית משפט זה נוהג לגזור על התפרצות **אחת** עונש הכולל רכיב של מאסר בפועל לתקופה שבין שנה לשנתיים ימים, ברי כי במקרה דנא העונש חייב להיות גדול כמה וכמה מונים מהעונש המוטל בגין התפרצות אחת. כזכור, עסקינן בעשרים ואחד אירועים שונים, בהם נזק מצטבר למתלוננים רבים, ועל העונש לכלול רכיב של מאסר בפועל שייתן ביטוי הולם לחומרה המצטברת של מעשי הנאשמים.

151. יחד עם זאת, יש לזכור כמובן את "עיקרון הטוטאליות", שעוגן כאמור בהוראות סעיף 40(ג) לחוק העונשין. על פי עיקרון זה, העונש הכולל שייגזר על נאשם במקרה של ריבוי אירועים אינו יכול להוות סכימה אריתמטית של העונשים הראויים בגין כל אירוע ואירוע, אלא שעליו לשמור על יחס הולם בין חומרת מכלול האירועים שבביצועם הורשע הנאשם לבין עונש המאסר שייגזר עליו. יחס הולם כאמור נגזר, בין השאר, מתוך השוואה לעונשים הקבועים בדין בגין ביצוען של עבירות שונות, ואין להטיל עונש שאינו עומד ביחס ראוי לעונשים הנגזרים בגין העבירות החמורות ביותר.

152. שקלולם של שיקולים שונים אלה, שבחלקם הם נוגדים במגמתם, מביא למסקנה כי עונש הכולל, ברכיב המאסר בפועל, מאסר למשך עשר שנים, מגלם בפרשה דנא ענישה הולמת, המאזנת כהלכה בין השיקולים העונשיים השונים. מדובר אמנם בענישה החמורה במידה ניכרת בהשוואה לעונשים הנגזרים בגין התפרצות אחת. יחד עם זאת, לא מדובר בפרשה זו בהתפרצות אחת, ואף לא במספר התפרצויות בודדות, אלא כאמור במסכת ארוכה ומורכבת שבמסגרתה ביצעו הנאשמים עבירות רבות בעשרים ואחד אירועים עברייניים שונים. יתר על כן, מדובר בפרשה המתאפיינת במספר נסיבות חמורה מצטברות, כמפורט לעיל, ועל העונש הכולל ליתן ביטוי הולם לכך. בנסיבות אלה, העונש הנ"ל נותן ביטוי הולם לחומרת מכלול העבירות והאירועים והוא אינו בלתי מידתי הן בהשוואה לעונשים הנגזרים הן בגין התפרצות בודדת אחת והן בגין עבירות המצויות במדרג חמורה גבוה מזה של התפרצות.

153. עוד יש לציין כי מדובר בעונש העולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות התפרצות. אמנם מקובלת עליי טענת ב"כ נאשם 2 כי גם פסיקה מהתקופה שבטרם תחילתו של תיקון 113 עשויה להיות רלוואנטית לקביעת בית המשפט באשר למדיניות הענישה הנהוגה. יחד עם זאת, גם האסמכתאות

אליהן הוא וב"כ נאשם 1 הפנו, שתוארו בהרחבה לעיל, אינן מביאות למסקנה שונה. יוזכר, כי גם באותן אסמכתאות נגזרו עונשים חמורים, ואילו הפרשה דנא מאופיינת, כאמור, במספר ממדי חומרה מצטברים.

סוף דבר:

י.

154. העולה מכל המקובץ הוא כי יש לגזור על כל אחד מהנאשמים, ברכיב המאסר בפועל, מאסר לתקופה של עשר שנים. מדובר בעונש מאסר חמור, אך הוא הולם את חומרת מעשיהם של הנאשמים, כפי שתוארה בהרחבה לעיל; ובתמצית שבתמצית:

• הנאשמים התפרצו לדירות מגורים רבות באופן אינטנסיבי, תוך שימוש בדפוס פעולה מתוחכם, שיתוף פעולה עם אחרים ולאורך תקופה לא מבוטלת.

• במעשיהם פגעו הנאשמים שוב ושוב בביתם-מבצרם של אזרחים רבים מן השורה. הנאשמים חדרו לפרטיותם של המתלוננים והפכו את ארונותיהם וחפציהם. הנאשמים גנבו יקר של המתלוננים, בעיקר כסף מזומן ותכשיטים יקרי ערך, לעיתים בעלי משמעות סנטימנטלית, והותירו אחריהם אנדרלמוסיה קשה.

• קורבנותיהם של הנאשמים היו, רובם ככולם, "טרף קל": אנשים מבוגרים, במקרים רבים קשישים החולים במחלות קשות, או נכים.

• במקרה אחד (באישום 10) נתקלו הנאשמים במתלוננים, בעת שאלו האחרונים שבו לדירתם. הנאשמים תקפו את המתלוננת הקשישה בכך שדחפו אותה בכוח רב. כתוצאה מהדחיפה נפלה המתלוננת ארצה, התגלגלה במדרגות ונגרמו לה חבלות. כאמור, בפרט נוכח גילה של המתלוננת, אך בדרך מקרה לא הסתיימה התגלגלותה במדרגות בפגיעה חמורה יותר.

מעשים חמורים אלה של הנאשמים, והפגיעות המרובות והמצטברות שנגרמו כתוצאה מהם, מחייבים אפוא את התגובה העונשית ההולמת. אכן, גזר דין בפרשה כגון דא אינו יכול להתמצות במילים חמורות, ובצידן של מילים כאלה נדרשת גם השתת עיצומים מחמירים.

155. באשר לענישה הכלכלית, בהתחשב ביכולותיהם הכלכליות של הנאשמים, כפי שתוארו לעיל, כמו גם בתקופה הממושכת של עונש המאסר בפועל שנגזר עליהם, יש לנקוט באופן מקל, ולגזור על כל אחד מהם קנס כספי בסך כולל של 10,000 ₪.

156. לבסוף, באשר לפיצוי המתלוננים, יש לקבוע כי כל המתלוננים באירועי ההתפרצות (לרבות אירוע ניסיון ההתפרצות) זכאים לפיצוי, כאשר הכוונה היא לפיצוי בגין **כל אירוע**. מדובר אפוא במתלוננים באישומים הבאים: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 24, 25 ו-26. אמנם בחלק מהאירועים ישנו יותר ממתלונן אחד, אך בנסיבות העניין אין מקום לערוך אבחנה בין האירועים. מובהר בזה כי מדובר, כמובן, בפיצוי במסגרת הליך עונשי. לפיכך, לא מדובר בפיצוי מעין-נזיקי בגין ערך הגניבה או בפיצוי בשיעור הנזק הקונקרטי שנגרם למתלוננים, אלא בפיצוי שיש בו משום הכרה, ולו סמלית, בסבל ובפגיעות שנגרמו להם.

157. לעניין ניכוי ימי המעצר, אני מורה על ניכויים של כל הימים, בגינם היו הנאשמים עצורים בתיק זה, מתקופת המאסר שנגזרה עליהם. כמו כן, שני הנאשמים שוחררו בתנאים מגבילים חמורים. נאשם 1

שהה ב"מעצר בית", באיזוק אלקטרוני, תקופה ממושכת, עם חלונות אוורור מצומצמים. נאשם 2 שהה חודשים ארוכים בקהילה טיפולית סגורה. בנסיבות אלה, אני קובע עוד כי יש לנכות מתקופת מאסרם של כל אחד מהנאשמים שלושה חודשים נוספים.

158. אשר על כן ולאור כל האמור לעיל אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

על נאשם 1:

- (א) עשר שנות מאסר לריצוי בפועל.
- מתקופת המאסר יש לנכות את הימים בהם היה עצור נאשם 1 בגין תיק זה, כדלקמן: מיום 19.8.13 עד יום 14.7.14, ומיום 17.5.15 עד יום 3.6.15. כמו כן יש לנכות מהמאסר תקופה נוספת של שלושה חודשים בגין "מעצר הבית" באיזוק אלקטרוני.
- (ב) מאסר על תנאי למשך 18 חודשים, אותו לא יישא נאשם 1 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה של התפרצות לפי הוראות סעיפי חוק העונשין הבאים: סעיף 406 (על כל חלופותיו) או סעיף 407 (על כל חלופותיו).
- (ג) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא נאשם 1 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה נגד הרכוש למעט עבירה לפי הוראות סעיפים 412 ו-413 לחוק העונשין.
- (ד) קנס בסך של 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל ביום 1.1.16 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. היה ונאשם 1 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.
- (ה) פיצויים למתלוננים באישומים 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 24, 25 ו-26, בסך 1,000 ₪ לכל אישום. על נאשם 1 להפקיד אפוא סך כולל של 19,000 ₪, בקופת בית המשפט, עד ליום 1.1.16.
- ב"כ המאשימה תעביר למזכירות את פרטי המתלוננים הרלוואנטיים ותוודא את ביצוע האמור בסעיף-קטן זה.

על נאשם 2:

- (א) עשר שנות מאסר לריצוי בפועל.
- מתקופת המאסר יש לנכות את הימים בהם היה עצור נאשם 2 בגין תיק זה, כדלקמן: מיום 19.8.13 עד יום 1.7.14, ומיום 17.5.15 ועד יום 5.7.15. כמו כן יש לנכות מהמאסר תקופה נוספת, של שלושה חודשים, בגין תקופת השחרור בתנאים מגבילים.
- (ב) מאסר על תנאי למשך 18 חודשים, אותו לא יישא נאשם 2 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה של התפרצות לפי הוראות סעיפי חוק העונשין הבאים: סעיף 406 (על כל חלופותיו) או סעיף 407 (על כל חלופותיו).

(ג) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא נאשם 2 אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה נגד הרכוש למעט עבירה לפי הוראות סעיפים 412 ו-413 לחוק העונשין.

(ד) קנס בסך של 10,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל ביום 1.1.16 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

היה ונאשם 2 לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מיד.

(ה) פיצויים למתלוננים באישומים 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 24, 25 ו-26, בסך 1,000 ₪ לכל אישום. על נאשם 1 להפקיד אפוא סך כולל של 19,000 ₪, בקופת בית המשפט, עד ליום 1.1.16.

ב"כ המאשימה תעביר למזכירות את פרטי המתלוננים הרלוואנטיים ותוודא את ביצוע האמור בסעיף-קטן זה.

ניתן בזה צו כללי, לעניין מוצגים, לשיקול דעתו של קצין משטרה.

תשומת לב שלטונות שירות בתי הסוהר להמלצות שירות המבחן בעניינו של נאשם 2. נאשם 2 השתתף, עובר למעצרו האחרון, בהליך טיפולי שעניינו גמילה משימוש בסמים מסוכנים. יש לאפשר אפוא לנאשם 2, ככל האפשר, להמשיך בהליך טיפולי במסגרת שירות בתי הסוהר.

זכות ערעור כדין, בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, יום ראשון כ"ה תמוז תשע"ה, 12 יולי 2015, במעמד הצדדים.